

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۱۲۲

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

۱۳۱۱

(بدون مذاکرات اول از دستور)

۲۰ دی ماه ۱۳۱۱ - ۱۳ رمضان ۱۳۰۱

قیمت اشتراک سالانه داخله ۱۰۰ ریال
 خارجه ۱۲۰ ریال
 نك شماره : يك بريال

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۰ دی ماه ۱۳۱۱ (۱۳ رمضان ۱۳۴۱)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۱) تصویب لایحه تذکره
۲) تصویب لایحه تفریح بودجه ۱۳۱۰ مجلس	۲) موافق دستور جلسه بعد - ختم جلسه
۳) تصویب لایحه ترمیم کثرتان مسو و ذکر	

مجلس هشت ساعت و ربع بعد از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل کردید

صورت مجلس یکشنبه هجدهم دیماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند ##

۱ - تصویب صورت مجلس

ولیس - غفالی که شده است آقای قزیمی مریش بوده اند و در کمیسیون مجال شده است که تصویب کنند بعد تصویب شده است از این جهت اصلاح میشود. در صورت مجلس نظر دیگری نیست (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - طرح و تصویب لایحه تفریح بودجه ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی

ولیس - لایحه تفریح بودجه ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی مطرح است. خیر کمیسیون محاسبات قرائت میشود
خبر کمیسیون
کمیسیون محاسبات در جلسه ۲۹ آذر ۱۳۱۱ لایحه

عن مذاکرات مشروح یکم و بیست و هفتمین جلسه از دوره هفتم تقابلیه (مطابق قانون ۴ آذرماه ۱۳۴۰)

دائرة تنظیم تریس و تحریر صورت مجلس

بزرگ اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غفالی با ایزد آقایی - آشتیانی - طباطبائی وکیلی - وکیل - موافق
غفالی بی اجازه - آقایی - تنبوتاش - حاج میرزا حبیب اللهی - ارواح - امیر ابراهیم - امیر ابراهیم - مرتضی قزوینی
ابراهیم کبک - مصدق جهانشاهی - رهنا - بنکدار - عبدالعزیز خان دیبا - درانی - قزیمی - آقا زاهد - قزوینی - حکمت
حاج لاجوردی ملک

فر آمده اجازه - آقای ونوق

فر آمده گان بی اجازه - آقایی - قزوینی - روسی - امیر تیمور - امیر تیمور

بشمیر ۲۸۸۱ اداره و باشرت راجع تاریخ بودجه سال ۱۳۱۱
مجلس شورای ملی را اجت رسیدگی و بمابله قرار داده
گیا و اورینجیات آقا کی آقای رئیس مخابرات در احوال
لاجه ضرور باطله باشد چنانچه عیناً تصویب شده و بانك خیر
آرا تقدیم می نماید.

۱۳۱۱ اول - و مشاور مجلس شورای ملی ازبابت دوازده
ماهه سال ۱۳۱۱ شمسى ووافق قسمت (۱) الی (۳)
ششمین بر طبق بودجه دومیه بوبلغ شصت و بیست و چهار
هزار و شصت و بیست و هفت آهزار و پنجاه و هفت و شصت
(دینار) شش میلیون و بیست و چهار و شش هزار و دویست
و هفتاد پنج ریال و شصت و هفتاد و پنج و بیست و هشت
اداره دوم - عوارض و مبله مجلس و بلخ و نرستان و
صورت و شرح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۱۱
شمسى ووافق قسمت (۴) ششمیه بوبلغ هشتاد و چهار هزار
و هشتاد و نود - و دو هزار و سیصد و پنجاه و چهار
هزار و بیست و سه ریال و سی دینار) بر طبق قانون بودجه
سال ۱۳۱۱ مجلس بموجب ۲۳ فروردین ۱۳۱۱ بلارقی
ذیل تصویب می شود.

از بابت مصرف سال ۱۳۱۱ مبلغه مجلس و صورت
و شرح مذاکرات مجلس عاید خزانه مملکت می شود
۵۰۲۸۲۴۱/۸۵۰ فران ۵۰۲۸۲۴۱/۸۵۰ ریال) برای دفع
نواقص و تکمیل آذوقه مبله مجلس بمصرف خواهد
رسید: ۳۴۷۱۰۵/۴۵۰ فران (۳۴۷۱۰۵/۴۵۰ ریال)
۸۴۹۹۴۰/۳۲۱ فران (۸۴۹۹۴۰/۳۲۱ ریال)

ولیس - آقای لارجهانی نظری داشتند
لارجهانی (خیر کاب - رون مخابرات) - بل
ولیس - بر مهاباد
مجلس - نظر این بود که در آخر خیزی که تقدیم شده
پان جمله حذف شده که حالا عرض میکنم بفرماید
اصلاح شود بعد از جمله (دهدانه) قرارداد (این جمله
باید اضافه شود) و بابت خرج و دقار مربوطه آن
رسیدگی بعمل آید) این قسمت در خبی حذف شده
تقاضا میکنم اضافه شود

ولیس - این اصلاحی که بمجلس آمده در بودجه است
و در قانون تأییدی ندارد بنابراین بپار خوب این راهم
افزوده عرض می کنم
مجلس - و بمشاورتشم بر عرض میسرسید باشد که کمسیون
بابت ازاده خرج رسیده کی نموده

ولیس - مذاکره درکتابت است. آقای روحی
روحی - بنده خواستم از آقای وزیر یا یکی از آقایان
باشترین توضیح بخواهم راجع پیشی اوراقی که بمجلس
طبع می شود راجع بنشانی نامه بنام آقایان نمایندگان
و دفتر اطلاعات پارلمانی بنده اینها را پیشیه خودم ذاب
می دانم پول زیادی مصرف این کار می شود این دفتر
اطلاعات پارلمانی را سایر آقایان هم اطلاع دارند پان
خرج زیادی است که اداره باشرت میکند پان مقدار
کافی بودده مصرف می کند مبله را باطله میکند
می چوب. دیگر کشانی نامه بنام آقایان نمایندگان است
این هم چندان تأییدی ندارد آقایان آهانی که با هم
بر اوید دارند خانم هم می مانند یا قانون دارند و
چیزهای دیگری که اطلاع دارند محتاج اینک هر
ماه پان کتابچه طبع شود بنسبت و پان محتاج بودده است
که بنده ذاب بدهام می شود این خرج را جای دیگری
مصرف کند عرض دیگر بنده راجع به پنهانی بود که
میخواستم توضیحات از آقایان باشترین یا دیگر که بمقدار
بنای چند بوده است پولی که از اداره دیگر گرفته اند چه
میزان بوده است ناخالصه چه مقدار خرج شده است آقا
کسر دارند زیاد دارند آیا برای خرید آذوقه و لوازم و
تکمیل آنها و ضروریاتی که جهت باندازه کافی اعتبار
دارند یا ندارند و دویورقه از این بنای ناخالص چه نسبت
آمده است پان قسمت دیگر هم دیگری از اواد خوانده
شد (برای تکمیل آذوقه مبله مجلس که بمصرف خواهد
رسید) پولی که هنوز بمصرف نشده بنده نمی دانم چطور
تفریح بودجه می شود چون در ماده می نویسد که بمصرف
خواهد رسید حالا هم شما میخوانید این بودجه را
تفریح کنید این چه پولی است چه واقعی داشته است و
آیا پولی را که بمصرف فرستاده اند چطور میخوانند
بمصرف نواقص آذوقه مبله برسانند

ولیس - آقای ارباب کپشرو
ارباب کپشرو - فقره اول راجع بمذبحه اطلاعات بود
و ششادانه مرد اینها اصول سابق بوده و برای مردود
اطلاعات آقایان نمایندگان و برای تسهیل طبع شده
(صحیح است) راجع به پنهانی که سوال فرمودند خوب
بود وقت میکردند اینکه سوال کردند راجع به ۱۳۱۱
است و این لایحه تفریح بودجه ۱۳۱۱ است و بنای
اصال شروع شده است و جز حساب هذلوله خواهد
بود. راجع بمبله که سوال فرمودند البته ایشان در
نظرشان هست مدین بودجه که از مجلس گذشت
بودجه هذلوله در آنجا شرط شده که از آغاز ۱۳۱۱
تا پنجاه سال اضافه عایدات مبله به از آنچه از مالیه گرفته
است و پس بمصرف بمصرفه تکمیلی خودش برسد و
این حال است که در ۱۳۱۱ و صرفه آه همین می شود
از این جهت برای تفریح بودجه لازم بوده است که همین
شود چند زائد بوده و آن زائد برای چه مصرف خواهد
شده است.

ولیس - آقای روحی
روحی - عرض کنم که اینکه بنده دعایم تفریح بودجه
ماله چه عالی است در قسمت بنای که بنده پریم مذاکرات
لاجه بود و بنده هم بکنفر نماینده هفتم میخوانم
اطلاعات پیدا کنم مجلس هم اطلاع شود از جذباتی که
اصال اداره باشرت تحمل کرده است و قدر شناسی
بکنم و الا قصد دیگری بنده نداشته و میباشتم که این
تفریح بودجه گذشته است نهال هذلوله
ولیس - آبنانی که با ورود در اواد و واقفیت دارند
قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)

روحی - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:
ماده اول - و مشاور مجلس شورای ملی از بابت دوازده
ماهه سال ۱۳۱۱ شمسى ووافق قسمت (۱) الی (۳)
ششمیه بر طبق بودجه دومیه بوبلغ شصت و بیست و چهار

هزار و شصت و بیست و هفت هزار و پنجاه و
شصت دینار (شش میلیون و دویست و چهار و شش
هزار و دویست و هفتاد و پنج ریال و شصت دینار)
تصویب می شود
ولیس - اشکالی نیست (کنند شد - غیر) آبنانی
و واقفین با ماده اول قیام فرمایند
(اکثر برخاستند)

ولیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:
ماده دوم - عوارض مبله مجلس و بلخ و نرستان و
صورت مشروح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۱۱
شمسى ووافق قسمت (۴) ششمیه بوبلغ هشتاد و چهار
هزار و هشتاد و نود و سه هزار و سیصد و پنجاه
و چهار و شش هزار و بیست و هشتاد و پنج و بیست و هشت
اداره دوم - عوارض و مبله مجلس و بلخ و نرستان و
صورت و شرح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۱۱
شمسى ووافق قسمت (۴) ششمیه بوبلغ هشتاد و چهار هزار
و هشتاد و نود و سه هزار و سیصد و پنجاه و چهار
هزار و بیست و سه ریال و سی دینار) بر طبق قانون بموجب ۲۳
فروردین ۱۳۱۱ بلارقی ذیل تصویب می شود:
از بابت مصرف سال ۱۳۱۱ مبله مجلس و صورت
و شرح مذاکرات مجلس عاید خزانه مملکت می شود

۵۰۲۸۲۴۱/۸۵۰ فران (۵۰۲۸۲۴۱/۸۵۰ ریال) برای دفع
نواقص و تکمیل آذوقه مبله مجلس بمصرف خواهد رسید
۳۴۷۱۰۵/۴۵۰ فران (۳۴۷۱۰۵/۴۵۰ ریال)
۸۴۹۹۴۰/۳۲۱ فران (۸۴۹۹۴۰/۳۲۱ ریال)

ولیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - عایدات را پنج میلیون خواهد شد
ولی بدها احمدی (مثنی) - خیر با ماده هزار
دکتر طاهری - بسیار خوب عرض دارم
ولیس - آبنانی که با ماده دوم و واقفیت دارند
قیام فرمایند
(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

ولیس - تصویب شد. مذاکره درکتابت انی است
در آام اشکالی نیست (کنند خبر) و واقفین ورقه بید
خواهند داد
(اغذ آراء بعد آمده است) ورقه بید تعداد شد

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۱ نفر به اکثریت ۸۲ رأی صورت شد
[اصوب تجدید کترات مسود کرد رئیس کل گمرکات]
رئیس - آقای وزیر مالیه
وزیر مالیه (آقای نقی زاده) - با یک لایحه راجع بانضمام مسبو ذکر کرد رئیس کل گمرکات است و یک کتراتش منقضی است و حالا بهرخصی رفته و باید آآخر امده بر گردد بد صورتیکه کتراتش منقضی می‌باشد این را تقدیم بیکم و قاضای فوریت هم کرده‌ام بنابراینکه خودش فوریت باشد ولی وقت منطبق است باین جهت قاضای فوریت کردم و نمى دادم لایحه مختصری است آقایان توجه فرمائید اشتب بکنند:

لایحه دولت:

ساحت محترم مجلس شورای ملی
 نظر بدانکه قرارداد انضمام مسبو ذکر کرد رئیس کل گمرکات در آذرماه ۱۳۱۱ منقضی شده‌است بدینجهت برای حسن جریان امور اداره مذکوره وزارت مالیه تجدید انضمام مشارالیه را لازم دانسته لایحه ذیل را بایله دو فوریت پیشنهاد و تصویب آرا قاضا می‌نماید:
 ماده اول - وزارت مالیه مجاز است که کترات خدنت مسبو ذکر کرد رئیس کل گمرکات را از اول فروردین ۱۳۱۲ برای مدت سه سال دیگر تجدید نماید حقوق مشارالیه را با مبلغ یکپنجاه و چهار صد پهلوی طلا خواهد بود که نصف آن با ماسر خارجی و نصف دیگر بهایه روز برهال پرداخته می‌شود
 ماده دوم - علاوه بر حقوق مذکوره دوامه فوق دقت

خانه اختیار مسبو ذکر کرد گذاشته و با ماسر یکپنجاه ریال برخانه خواهد پرداخت
 ماده سوم - بد اجناسی این کترات هرگاه فلهایندت مسبو ذکر کرد خانه داده شود مناجح مراجعت بشمارالیه بمیزان ذیل پرداخته خواهد شد:
 الف - چنانچه از سرحد شوروی مسافر نماید یکصد پهلوی طلا
 ب - دصورتیکه از سرحد دیگر مسافر کند یکصد و پست و پنج پهلوی طلا خواهد بود ولی اگر کترات مشارالیه در نتیجه اجرای ماده ۲ قانون ۲۳ غرق ۱۳۰۱ راجع بشرايط اساسی کترات مستخدمین خارجی تسخ شود حق مطالبه مبلغ مذکور را نخواهد داشت
 ماده چهارم - وزارت مالیه را بر شرایط کترات دامنائی باقانون ۲۳ غرق ۱۳۰۱ و قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۱ تنظیم خواهد نمود

رئیس - مذاکره در فوریت است. آقای امیر

امیر - در فوریتش مواظف

رئیس - آقای ملک

ملک همدانی - بنده هم با فوریت مواظف

رئیس - آقایانی که با فوریت موافقت قیام فرمائید (اکثر قیام نمودند)

رئیس - صورت بد - مذاکره در کلبات است.

آقای امیر

امیر - بنده چون حقوق سابقش را می دانستم چقدر است و مناجح سفر سابقش را هم ندانستم و اینجا اشاره نداشت خواستم یک توضیحی بدهند که اول چقدر

برده و حالا چقدر است میخواستم توضیح بدهند که بعد اظهار عقیده کم در رأی دادن
وزیر مالیه - حقوق سابقش ده هزار تومان بود صفتش از فرار هرشن تومان یک پهلوی داده می‌شد بد هم یک چیزی در وقتی که کترات مستخدمین دیگر بازیک می‌گذشت بر او اضافه شد ولی البته این قدری بیشتر از اکثرات سابقش است.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک همدانی - عرض کنم بنده می خواستم اولاً از آقای وزیر مالیه استعلام کنم که ایشان دصورتیکه سابق حقوقش با پول خودمان برده بقیده بنده خیلی خوب بود این معلوم همیشه بود و تغییر نمی‌کرد البته این‌ها خوب کار کرده‌اند یعنی ما مورین بازیکه بر کرد ولی بهجوقت معلوم است که چه وقت دوره استخدام این‌ها تمام می‌شود در ایران کترات اینها چه وقت خانه داده می‌شود برای اینکه اینها سالت است که هستند خدمانی هم کرده‌اند خدمتشان هم مورد تقدر جاسه بوده است ولی یک وقتی هم باقی این اداره دودست اربابان باشد زیرا این کار فوق‌العاده نیست که مثل راه آنهم میجوید باشند مستخدمین از خارج بیارند. کارهای گمرکی که کارهایی است که بقیده بنده ما مورین وزارت مالیه هم می‌توانند بکنند و احتیاج نداریم که یک حقوق فوق‌العاده بدیم و حالا هم که می‌خواهم کترات ایشان را تجدید بکنم مثل سایر مستخدمین که این یک قاعده و معمولی شده است تبدیل کنیم بپهلوی که این یک مبلغ فوق‌العاده می‌شود که بقیده بنده حالا که دولت در نظر گرفته است این کترات را سه سال تمدید بدهد و البته در گذشته هم خوب کار کرده است و در آینه هم خوب کار میکند مقصود بنده اعتراض بکار ایشان نیست ولی میخواستم بدانم که حقوقش حالا با گذشته چقدر تفاوت پیدا کرده و این معمولی که تندرواً دولت ایران پیدا کرده برای چیست این‌هم مثل سایر ما مورین معلی خودمان با ریال باید حقوقش را گرفته باشد و یکی هم موضوع خرج مسافرت است که در نظر گرفته شده صد پهلوی پاسد و پست و پنج پهلوی داده شود بیک وقتی

هم مذاکره شده که این خرج مسافرت خیلی معلوم و روشن است این اندازه نیست می‌دانم چه ملاحظاتی مستخدمین خارجی خرج سفرشان هم فوق‌العاده از سایرین باید باشد زیرا که خرج سفر فرض یکدینچه اول باشد با سایرین که مسافرت با اروپا می‌کنند فرق ندارد و میخواستم آقای وزیر مالیه این‌دو سه قسمتها توضیح بدهند که خرج مسافرت ایشان چرا باید زیادتر باشد و تفاوت حقوق فعلی با گذشته چقدر است و یکی دیگر هم اگر ممکن شود مثل گذشته با ریال ایشان را کترات بر کرده باشد

وزیر مالیه - این جا عرض کردم که یک قدری بیشتر از حقوق سابقش است و سپس از مذاکره و بحث با اینجا منتهی شد این حد اقل است که با او راضی می‌شود مسبو ذکر کرد و مصمم بود که برای این دفته برود و بعد از این تبخوات چون مکرر کتراتش تجدید شده است وما میل داشتیم بواسطه تجربه که با جدا کرده‌است بجهان ترتیب راضی شود و این حقوق برود بد البته که یکس دیگر هم پیدا کردیم و مذاکره کردیم که شخص دیگری یادروم و او حقوقش خیلی بیش از این است بعد دست آخر گفتیم که با مسبو ذکر کرد اگر بتوانیم تجدید نظر کنیم البته با حقوق سابقش راضی نمی‌شود یک دلایلی هم دارد برای اینکه اینها هم مثل مستخدمین ما بدجات و مراتب دارند و قدمت خدمت و در تجدید انتقار این را دراند که حقوقشان بالا برود و نسبت به اقارنش و اشخاصی که بلکه کمتر از او در خدمت بوده‌اند کمتر گرفته است و حالا هم کمتر میگردد حالا هم باین حقوق کمتر میگردد ولی البته در ایران بوده است و پوابع ما آفتزات است و ترتیب مالی و بودجه همه چیز را می‌ماند و باینجا خدمت بنده است و اینکه فرمودند با ریال بگیرد یا ترتیب سابق و اینجا آقایان اکثراتش منوجهند شاید ایاقاهم منوجه باشند این آقایان نظلی است سابق می‌گفتند برای آدم دوازده هزار تومان میگردد شش هزار تومانش را برای هرشن تومان یک پهلوی میگردد و بعضی میکنند شش دوازده هزار تومان نمی‌گیرد دو هزار لیره میگردد و نصف لبرامش را می‌فرشود همیشه این ایراد می‌شد و این صحبت

می شد ولی بهترین فرمول و بهترین فریبی که برای استفاده مستخدمین خارجیه اخیراً در کمیسیون معمول شده است این است که سرهای کوبند فلاقد ریال بگیرد فلان قدر پولوی لیره و اینها چون بد لیره تزل می کند ترفی می کند و اسباب اشکال می شود پولوی و ریال پول تالی است هیچ قدر نمی کند همیشه مامل سایر پولهای طلای عالم است از اینجهت مامورین خارجیه هیچ کدماشان را دینی نمی شوند که تمام پولشان برول داده شود همیشه با پس انداز است و اهل و عیال دارند و با یک قدری برای ملک خودشان حفظ می کنند قدری از حقوقشان را ریال بگیرند یک قدری لایه پول خارجیه می گیرند بهترین فرمولی همین است که فلاقد پولوی و فلاقد ریال داده شود و این البته نافع نیست فراموش نیست برای شخص دیگر که که مدت خدمت دارد و دهنها هم در ایران خدمت کرده است البته آقایان می دانند که سابق هم مامورین بزرگی در ایران مدتی می ماندند همانگونه که در ملک خودشان باید ترفی کند هر سه سال و پنجسال در اینجا هم باید ترفی کند بلکه سابقاً اغلب مستمری مدامالمیر میگردد و حالا مندرج شده و فقط همیشه حقوقشان را زیاد می کنند اما راجع به خرج سفر و اینها که آقای مالک مدنی فرمودند اگر مراحجه فرمایند کثرت سابق همیشه اینطور بوده است دلیل دارد دلش این است که آن مللی که مردد است برایشان که اگر از طریق روسیه بپارن می توانند و ایند با از طریق دیگر بپنجا از طریق روسیه می آید بپنجا مسلماً از آن راه یابند و از راه دیگر می آید بپنجا هم هست که ممکن است بتوانند و ایند ممکن هم هست بواسطه بعضی اتفاقات از طریق دیگر و ایند این است که گفتیم اگر از آن راه یابد یک قدری بیشتر بگیرد و میزان خرج سفر هم زیاد نیست برای هیچکس زیاد نیست خرج سفر در دست این مضر را ندارد که از آرزوی که بپنجا را بر کباب میگذازد پول بپنجا باشد آنم وقتی چندین سال در یک ملکتی هست وقتی میخواهد برود باید اسبابها را جمع کند دعروض را هم ممکن است بعضی جاها وقتیکه یکد البته یک مامور رتبه نه ایرانی هم که می رود باید آبرو نند برود این هم حکم یک رتبه نه

ایران است مثل یکی از بزرگترین مامورین و رئیس یک اداره است و خرج سفرش از این جهت زیاد نیست غیر از این بنظم چیز دیگری فرمودند یکی راجع به خرج سفر بود که فرمودند چرا دو جود است یک وقت می فرمایند چرا زیاد بنظر می آید که عرض کردم غیر از این ممکن نشده است و بعد از مذاکرات و مباحثه درش توافق شده است
 جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
عراقی - بنده عظام
ولیس - بفرمایید
عراقی - فقط مخالفتم برای این است صکه به عنوان مخالفت استفاده نمی کند آقای وزیر مالیه یک توضیحی بدهند اینجا می نویسد هم که این حقوق پولوی و طلا و صف بریال داده شود لفت پولوی طلا یکد کشتن یک قانونی که از مجلس گذشت ماسد ریال را عبارت میدانم از یک پولوی لفت پولوی طلا را اند این قانون قهیدیم مراد چیست خواستم آقای وزیر مالیه توضیح بدهند پیش مفروض از پولوی طلا که در این قانون نوشته اند چیست
وزیر مالیه - اگر همان قانون را مراحجه فرمایند ماسد ریال طلا یک پولوی است و هر ریال طلا اگر خودش سکه ندادد ولی نماینده یک ریال طلاست که صد تالی آن یک پولوی است منظور از پولوی طلا در ملک ما همان مامل لیره طلای انگلیسی یا صد و وست و چهار فرانک فرانسه یا وست و پنج فرانک سوئیس میشود
ولیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند
عراقی - تصویب شد. آقایانیکه با ورود در مواد موافقت دارند قیام فرمایند
عراقی - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود: ماده اول - وزارت مالیه مجاز است که کثرت خدمت مسیو در کر رئیس کل کمر کارن را از اول فروردین ۱۳۱۲ برای مدت سه سال دیگر تجدید نماید حقوق متداوله سابقه مبلغ یکپنجاه و چهار صد پولوی طلا

نخواهد بود که صف آن اسباب خارجی و همه دیگر بنظم روز بریال پرداخته می شود.
ولیس - آقای شریعت زاده
شریعت زاده - موافقم.
ولیس - آقای دستنی.
دستنی - بنده می خواستم از آقای وزیر مالیه سؤال کنم که چه مناسبت سه سال انتخاب کرده اند آیا تصور میکنند که در سه سال احیاجشان از مسیو در کر که رفع می شود یا نه اگر می دانند وقتی رفع می شود چرا پنج ساله استخدام نکرده اند یا چرا کمتر استخدام کرده اند
وزیر مالیه - این شخص همیشه کثرتش سه سال سه سال تجدید می شده اما اینکه بیشتر نگرددیم برای این است که خود او هم موافق نبود که بیش از سه سال دیگر بماند
ولیس - آقای ملک زاده.
دکتر ملک زاده - بنده چون اکثریت بود خواستم یک تذکری بدم که آقای وزیر مالیه توضیح بفرمایند همان اشکالی که سابقاً قبل از قانون استخدام راجع به حقوق مستخدمین داخلی بود چون یک قانون و ترتیب مسلمی در کار نبود هر کسی از کار خودش را زمانی می برد هر کسی از حقوق خودش ناراضی و سی میگردد بیواسطه مختلفه بدون یک ترتیب منظمی خود را به مقامات خیلی عالی و رتبه هفت و نه برسانند و بعضی ها میخواهند بدون اینکه طی مراتب کتبه رتبه شش و هفت بپنجا بدهند مانعانه این وضعیت حالا از برای مستخدمین خارجه پیدا شده یک وضعیت منظمی از برای استخدام آنها نو برای حقوقی که باینها داده می شود از طرف دولت انتضاف شده است مخصوصاً چند روز پیش از این یکی از اردو باینها که الهها دربارن خدمت میکند و میخواهد بکثرت او را تجدید کند همین شکایت را پیش من می کرد که الان نمیدانم استخدام کرده اند چندین یا نه نهمصد تومان در سورنی که یک مستخدم دیگر هست که چندین سال در کمال مسجبت و صداقت این مرامات آگاهی در اینجا خدمت کرده و حقوقش فرض فرمایند چند حدود باشد توامان است این اختلاف و این حقوق

زیاد دادن یعنی از مستخدمینی که چندین استخدام کرده اند این یک عدم زیادت و دلسردی حقیقتاً در مستخدمین است که اسالهاست با کمال مسجبت خدمت کرده اند ایجاد کرده است بنده میخواستم توجه هیت دولت را معطوف باین کنم که بدارم که خوب است یک طریقه یک روه و یک تادامه با الاخره یک ترتیب هم برای مستخدمین خارجه انتضاف کند که رفیع این اشکال بشود
ولیس - آقایانیکه با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند
عراقی - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود: ماده دوم - علاوه بر حقوق مذکور در ماده فوق دولت یک یا بیشتر مسیو در کر که گذشت و با مامل یک هزار ریال کتبه خواهد پرداخت
ولیس - آقای مؤید احمدی
مؤید احمدی - توضیحی میخواستم در ماده دوم در آورم شده که علاوه بر حقوق دولت یاخان یا بیشتر مسیو در کر که خواهد گذاشت یا یکپنجاه ریال کرایه خانه خواهد پرداخت این هزار ریال کرایه خانه در سه سالست یا در ماه
امیر تیمور - مسلماً سابقه است یعنی از نمایندگان - خیر ماهه است.
عراقی - اگر در یکپنجاه کی دانت بهتر بود.
وزیر مالیه - خیال میکنم اینکه نوشته شده برای این است که بنابر بدهن باشد که کرایه خانه ماهانه است البته اگر ماهها را اضافه فرمایند بهتر است سابقاً هم ماهانه بود در کثرت سابقش هم صد تومان بود.
مؤید احمدی - بسیار خوب.
ولیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود: ماده اول - آقایانیکه با ماده دوم با افزایش کلمه ماهانه موافقت دارند قیام فرمایند
عراقی - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود: ماده دوم - در اقتضای این کثرت هرگاه نقلاً بخدمت

می شود سفر کرد. با کمتر از صد پهلوی می شود سفر کرد ولی این چیز زیادی نیست بدو سرتیگه در اصل کثرتان نظری ندارد و ابرادی ندارد یکی دو سه سال خدمت میکند وقت رفتن فرسخاً پنج پهلوی ده پهلوی میزاید پس برسد این چیزی نیست صد پهلوی یک حد ممتدلی است. عرض کردم بحث موضوعی است ولی امیدوارم حالا که در اصل حقوقش مخالفتی ندارد این را هم سخت گیری نبرایید

رئیس - آقای وحشی

رضی - عرضی ندارم.

رئیس - آقای طباطبائی دینا

طباطبائی دینا - بنده کلبتاً در این قبیل موارد در کثرتان ها چه نسبت به حقوق وجه نسبت بهنجادت مسافرت عقیده ندارم که یک مبلغ مینوی نوشته شود باید آن حد اکثر دو توشه. این جا نوشته است خرج مسافرت با مراجعت معادل صد پهلوی. باید نوشته نصد پهلوی. چنانچه آقای شریعت زاده هم اشاره فرمودند این جزو حقوق نیست خرج مسافرت را باید حساب کنند از هر طریقی که مراجعت میکنند نادیدار آخر باید پیش بدهند ممکن است صد پهلوی کافی باشد ممکن است گذری باشد اگر این جا نوشته شود نصد پهلوی نظر من بهتر است تا آنجا این جا قلمه مسافرت و مراجعت نوشته ننهد که کجا است. بلزین است باید نوشته شود از بلزین میاید و به بلزین می رود.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - کثرتان موسیو دکتر کثرتان نازقاً نیست که به مجلس آمده باشد موسیو دکتر چندی مرتبه کثرتانش آمده و همیشه این ماده در کثرتانش بوده بالاخره مجلس هم موافقت کرده و رای داده در این صورت بنده خیال میکنم که اگر مجلس با ماده کثرتان موسیو دکتر موافق است این جزئیات این قدر قابل نیست که مثلاً ما بنویسیم نود پهلوی بجای صد پهلوی. باین جهت بنده متقدم که چون آن جهات اولاً صحیح است و از خدمات او رشایب است این قسمت را هم پیش رای بدهند و بیشتر از این مباحث نکند

می شود ذکر کر خانته داده شود متجاوز مراجعت بهشارایله بهیزان ذیل پرداخته خواهد شد: الف - چنانچه از سرحد شوروی مسافرت نماید یکمصد پهلوی ملا ب - صد سوتیکه از سرحد دیگر مسافرت کند یکمصد و سیست و پنج پهلوی ملا خواهد بود ولی اگر کثرتان متدارایله در نتیجه اجرای ماده ۲ قانون ۲۳ عترب ۱۳۰۱ دایع برشرایط اساسی کثرتان مستخدمین خارجی تسخ شود حق مطالبه مبلغ مذکور را نخواهد داشت

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بلوریکه آقایان در نظر دارند بنده در ماده اول که رایج بهفقون این آدم بود موافق بودم و تصویب شد چون آن یک فلسفه داشت که بکفوری خدمت کرده است و باید انصاف کند امراض اینجانبی خواستم پیش که علت و منافع قدیم خرج سفر بکثرت مستخدمین مایل یکمصد پهلوی که هزار و پانصد تومان است چیست نظر بنده با چهارم مسافرت در کمال خوبی می شود کرد فرسخاً او یکی از رؤسای ادارات است و خدمت کرده بخوانند تنویق شود پنجاه پهلوی باشد بنده بخوانستم برسم آیا خرج مسافرت هم می شود گفت که از قلمه نظر خدمتی که این کار کرده است مثل حقوق قابل افزایش است اولاً خرج مسافرت یک چیزی است که برای دفع ضرورت یک خرج عادی باین جنس داده می شود این را بخوانستم پیش که اگر جهتی دارد آقای وزیر مایه توضیح بدهند.

وزیر مایه - خرج سفر با قدمت خدمت و خدمت و اینها قابل افزایش نیست افزایش هم پیدا نکردند در کثرتان سابق هم منظور بوده نه تنها در کثرتان سابق موسیو دکتر بلکه در کثرتان سایر انضای بلزینکی هم که زیوردهت میرو دکتر کار کرد میکنند کدام همین طور منظور شد. همینطور کثرتانی که برای رئیس مباحثات مایه آورده بودند این طور منظور بود و بدین این که آیا صد پهلوی زیاد است یا کم است با کافانی است این بخش بحث موضوعی می شود. به عقیده شخصی بنده که مکرر مسافرت کرده ام صد پهلوی زیاد نیست نه بخوانم بگویم کم است ولی حد ممتدلی است. انواع مختلف

رئیس - پیشنهادی از آقای شریعت زاده رسیده است **پیشنهاد آقای شریعت زاده** - پیشنهاد میکنم که خرج مسافرت ۶۰ لیره تصویب شود.

شریعت زاده - اگر چه آقای وزیر مایه فرمودند بواسطه

خدمتانی که کرده این شخص خوب است حقوقش زیاد شود ولی من که قبلاً این پیشنهاد را کردم با کمال میلی که دادم بموافقت نظر آقای وزیر مایه و مجبور بودم توضیحی در این باب بدهم ولو این که نسبت باین شخص عمل ننمود. اما - اصحیبات دولت باید دینی بر یک اساسی باشد اگر دولت بد نظر دارد که از خدماتش تنویق کند!

بجز این بود که می نوشتند ۵۰ پهلوی برای خرج مسافرت و پنجاه پاهد پهلوی هم بعنوان اخام پیش بدهند. آیا این که کلبتاً رسم شده که بعنوان خرج مسافرت مامورین زابر عسیم و مجلس سایر برابر خرج سفر بگیرند این طرز را بنده موافق نیستم و منطفاً صحیح نیست. از قلمه نظر کار دولت هم صحیح نیست. بنده تقاضا می کنم که آقای وزیر مایه همین حالا پیشنهاد کنند که پنجاه پهلوی با شصت پهلوی برای خرج مسافرت و شصت پهلوی برای انام گمان بکنم آقایان هم موافقت کنند مذلک اگر آقای وزیر مایه در استرداد پیشنهاد بنده اصرار بفرمایند بنده استرداد میکنم ولی این عراضی نظر بنده اساسی بود و حاضرند در این مورد بخصوص استرداد کنم

وزیر مایه - بنده اسراری ندارم دوباره در این

باب استدلال کنم ولی اگر بنا است که این را استخام بکنیم این ترتیب طبق رشایب طریق عمل آمده وقتی که حقوقش را آقایان تصدیق فرمودند تصویب فرمودند در این باب هم باو مذاکره شده و همینطور مقرر شده و دیگر چیزی از او ولو این که حقاً هم بشود ممکن باشد کسر کرد نمی شود کسر نمود الا آن به شخصی اشخاص و مستخدمین داخله کرایه خانه میدهم ممکن است در آن شهری که او هست ده تومان کرایه خانه بدهد ولی با نمی گویند که هر چه کرایه بدهی همان

باید بانه جاری می شود بلزین مایه بعنوان خرج بنبر و تدارک سفر میدهم کم برود و برسد بهتزلزل این مبلغ هم در نظر گرفته شده و انصافت شده است اگر ممکن بود بحث کردند آن چیزهایی که موافقت شده است یعنی نسبت به حقوقش بیشتر مناسبت داشت که گفته شود دوپست پهلوی - بنده پهلوی کم و زیاد کنم. وقتی که عرض کردم با خودش این طور مذاکره شده و فرار گذاشته شده و آقایان تصویب فرمودند دیگر برای بنده تصدیق مبرمایند مشکل است بلکه ممکن نیست قبول کنم ولی شاید برای حضرات عالی اشکالی نباشد باینکه استرداد بفرمایند و بگذاردند که این اشکال جدید پیش نیاید در استخام این شخص.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده موافقم. با پیشنهاد آقای شریعت زاده

مخالم

بعضی از نمایندگان - ایشان پس گرفتند.

دشتی - اگر پس گرفتند عرضی ندارم

رئیس - پس گرفتند

شریعت زاده - بل

رئیس - آقایابیکه با ماده سوم موافقت دارند قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. عرض کنم باز توجه آقایان را به آن تذاکر نماینده آراء است که جلب میکنم. (صحیح است) ماده چهارم فرات می رود: ماده چهارم - وزارت مایه سایر شرایط کثرتان را مطابق با قانون ۲۳ عترب ۱۳۰۱ و قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ تنظیم خواهد نمود

رئیس - مخالمی ندارد. آقایابیکه با ماده چهارم

موافقت قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. مذاکره در کلبات ثانی است مخالمی نیست آقایابیکه موافقت دارند روقه سفید خواهد داد. (در این موقع اخذ و استخراج آراء عمل آمده شصت و چهار روقه سفید نمداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۵ بیاکوت
 ۹۶ رأی می‌شود. **۴۶**
۱ - تصویب لایحه تذکره
رئیس - خبر کمیسیون داخله راجع به تذکره قرائت
 میشود.

خبر کمیسیون:
 پیشنهاد آقایان نمایندگان محترم راجع بماده ۱۷
 لایحه قانون تذکره در تاریخ ۲۰ دیماه در کمیسیون
 داخله با حضور آقای وزیر داخله قرائت گردید و پس
 از مذاکره در بنای نظر مواد ۱۷ و ۱۹ و ۲۰ لایحه بطریق
 ذیل اصلاح شده و اینک خبر آن برای تصویب تقدیم
 می‌شود.

ماده ۱۷ - بملاقات ذیل تذکره سیاسی داده می‌شود.
 ۱ - اعضاء بلاضلع خانواده سلطنت امم اژدگور و انات
 ۲ - وزیر دبدار پولوی و خانواده او ۳ - مامورین
 سیاسی و ژنرال قنولوها و سپس قنولهای رسمی
 و خانواده آنها ۴ - وزراء و روسای مجلسین و خانواده
 آنها. ۵ - وزراء و سفراء و وزرای مختار سابق و
 روسای سابق مجلسین و روسای ادارات و وزارت امور
 خارجه در دوره تصدی و خانواده آنها با تصویب هیئت
 وزراء. ۶ - اشخاصی که از طرف دولت نزد دولت دیگر
 یا مؤسسه رسمی بین‌المللی بماموریت مخصوص اعزام
 می‌شوند.

رئیس - آقای طباطبائی دیبا
طباطبائی دیبا - امشب قبل از جلسه کمیسیون داخله
 حضور آقای وزیر داخله که تشکیل شد بنده هم شرف
 حضور داشتم. اصلاحاتی در ماده ۱۷ شد که خبر آن
 مرتباً است که عرض مجلس رسیدم بنده موافقم ولی

در قسمت اول که نوشته بملاقات ذیل تذکره سیاسی
 داده می‌شود. از جمله اصلاحاتی که این جا شده است
 يك طباطبائی مثلاً پرکلای مجلس داده خواهد شد یا
 تصویب هیئت وزراء یعنی اگر هیئت وزراء تصویب کردند
 داده می‌شود و اگر تصویب نکردند داده نمی‌شود. بنده
 عقیدم این است که در جمله اول نوشته خود بملاقات
 ذیل ممکن است تذکره سیاسی داده شود یعنی در بعضی
 بملاقات اجاریدت و در بعضی بملاقات تصویب هیئت دولت.

این بهتر است یکی هم در بصره دوم این ماده ۱۷ که
 در جلسه گذشته نماینده محترم آقای نواب يك فرمایشی
 فرمودند بنده عقیدم این است که يك جواب مقتضی به
 ایشان داده نشد فرمودند عنوان وزیر دبدار به‌طور
 قانون اساسی نیست فعلاً باید نوشت شش اول
 دبدار به وزیر دبدار. بنده جواب ایشان را در ضمن قرائت
 اصل سام قانون اساسی خواستم عرض برسانم. اصل
 سام قانون اساسی: مجلس شورای ملی حق دارد
 مستقیماً هر وقت لازم بداند عریضه بخواهد هیئتی که
 مرکب از رئیس و شش نفر از اعضاء که بملاقات شش
 گانه انتخاب کند عرض بشکاه مقدس او گانه برساند
 وقت شرفایی را باید توسط وزیر دبدار از حضور مبارک
 استبدان نمود. (صحیح است) پس متعین می‌فرمایند در
 قانون اساسی بوده و این عنوان مال مقام است نه شخص
 در قانون اساسی هم هست و اشکالی ندارد. (صحیح
 است)

رئیس - آقای دشتی.
دشتی - بنده بخواستم از آقای رئیس مجلس سؤال
 کنم که آیا راپورت کمیسیون قبل از این که طبع و
 توزیع شود آیا قابل طرح شدن در مجلس است یا نیست
 (است)

رئیس - آسانی رأی دهندگان - آقایان: شریعت زاده - اسدی - صفاری - مهدوی - اسکندری - استانی - بهتی
 مصدقی - کلانی - یاک ماکو - تربیت - سکاکیان - قنقیس - چاپچی - میردشتی - ملک زاده آملی - مزملی - ممدون جهانشاهی
 امیر حسین خان بیخاری - پورخیری - امیر دولتشاهی - طریحان اعظم ونگ - دکتر رضایی - میرزا حسن - سائین خان - امیر نورالله
 میرزا محمد مدین نواب - مولود احمدی - طباطبائی دیبا - فراگوردی - میر فرزند میر میرزا - میرکاشم پروزی - دستار
 غوامیری - دکتر ملک زاده - معیط - مرضی قیصران یاک - دکتر میرزا محمد - مهدوی غرامشالی - شریانی - لاریجانی - سیدعلی نواب
 مأمور - ده‌انی - حیدری - هزار جریس - لهریسی - اسدی - قنقلیان بخاری - محمد علی میرزا دولتشاهی - مولوی - اقبال
 حسن میرزا دولتشاهی - امیران - ختلاصانی - نصیری - افتخار - طهرانی - دکتر رفیع - بهانی - روس - محمد اعلی - دکتر سکه

رای این که این راپورت غیر از راپورت سابق است و
 تقریرات زیادی بین این راپورت و اولکه سابق طبع شده
 است موجود است و معمولاً گویا در نظامنامه این طرز
 است که راپورت کمیسیون باید بیشتر و چهار ساعت
 قبلاً طبع و توزیع شده باشد و بعد مطرح شود حالا
 خواستم که از حضرت آقا سؤال کنم که آیا این صورت
 قانونی و صحیحی دارد و مطابق نظامنامه هست یا نه؟

رئیس - خبرهای اساسی کمیسیون هم برای شور اول
 و دوم بلع و توزیع می‌شود ولی طبع خبرهای اصلاحی
 و تقریری در مضمون نیست کمیسیون بهتره تکرار
 می‌مورد می‌شوند. آقای طباطبائی
طباطبائی دیبا - در نظامنامه که تصریح شده باید خبر
 کمیسیون طبع و توزیع شود خبرهای اساسی کمیسیون است
 و الا خبرهای اصلاحی اسامی طبع و توزیع نمی‌شود سابقه
 هم این است که طبع و توزیع نمی‌شد و عقیده بنده این
 است که اشکالی ندارد

جهمی از نمایندگان - خبر
رئیس - بنده غیر از این کتبه؟
دشتی - اجازه بفرمایید بنده پیشنهادی دارم.
رئیس - آقای شریعت زاده فرمایشی دارید.
شریعت زاده - موافقم.
رئیس - آقای عراقی فرمایشی دارید.
عراقی - تخریر.
رئیس - آقای روسی.

روسی - عرض کنم بعضی پیشنهادات بود که راجع به این
 ماده قبلاً شده بود. در جلسه قبل و بایشی خوانده شد
رئیس - کمیسیون به مجموع پیشنهادات نظر کرده است
 و در نتیجه این صورت را راپورت داده است. (صحیح
 است)

پیشنهاد آقای دشتی:
 بنده پیشنهاد میکنم فخره پنج بطریق ذیل اصلاح شود:
 فقره ۵ - و کلاه مجلس شورای ملی در دوره نمایندگی
 و فقره ۵ با حذف کلاه و کلای مجلسین جای فقره ۷
 اداها شود.

رئیس - آقای دشتی.
دشتی - کمیسیون داخله ماوم میشود و نظر نمایندگان
 کاملاً مورد توجه قرار ندادند. آقایان نمایندگان بد
 نظر داشتند که همان قانونی که برای سایرین حق داشتن
 تذکره سیاسی هست در قانون همین طور برای و کلاه
 مجلس هم باشد (صحیح است) حالا کمیسیون در این
 خبر يك چیزهای دیگری اضافه کرده اند وزراء و وزرای
 مختار سابق این را هم موقوف کرده اند به تصویب هیئت
 وزراء. پیشنهادی که بنده کردم عبارت از این است که
 نمایندگان مجلس شورای ملی در دوره نمایندگی
 خودش قلمه نظر از شرط تصویب هیئت دولت مشمول و دارای
 تذکره سیاسی باشند. آوقت این پیشنهاد که در کمیسیون
 اضافه کرده اند وزراء و سفراء و مختار و روسای سابق
 مجلس و روسای وزارت امور خارجه در موقع تصدی
 یا شرط تصویب هیئت وزراء. بنده عقیده دارم که این فقره
 ۷ بشود اهم نظر کمیسیون تا این شده باشد و هم نظر
 مجلس

وزیر داخله (آقای مندور) - تفریق قرائت فرقی
 نیکند در اصل موضوع. يك قانونی هست در اصل
 موضوع. آقا باید يك موضوعی را گرات که تا يك حدی
 باسول نزدیک و منطقی باشد. کسی متناهی ندارد از
 دادن يك حقی سابق هم نبوده است که حالا منع شود.
 ما حالا يك قانونی داریم وضع میکنیم و باید قانونمان
 تینی بریک سولی باشد. رای بنده فرقی نیکند ولی این
 یک است و باید يك ردیف که صادر می‌شود و يك
 ارتزی در خارجه دارد البته در او باید خیلی دقت شود
 اگر حدی و ملاطفتی شده روی این اصل است و نظر
 دیگری نیست والا متناهی نیست و این حق هم با آقایان
 نمایندگان داده شده است ولی باید يك دقت که خود آقایان
 هم گمان میکنم موافقت داشته باشند و پیش از این هم
 مقتضی نیست و گمان میکنم مذاکرات کافی باشد.

کلانی - با پیشنهاد آقای دشتی موافقم. رای
 بگیرد. این نظر مارا تا این نمی‌کند. (تذکره روس)
رئیس - خواب به آقای امیران (آقا شمس عضو
 کمیسیون نیستند. آقایان که پیشنهاد آقای دشتی را قابل
 توجه بیدادته قیام فرمایند

چند برای تمام کردیم) - (سازمان)

پولیس با قبیل بروجی نمید. رای بیگانه ۱۷ آذربایجانک موافقت دارند قیام فرمایند (اگر قیام نمودند)

پولیس - تصویب شد. ماده بیجدهم از آن تصویب شد. ۱۸ - دستور دز برای سیاسی با مقامات ذیل است.

۱ - در پای تخت با وزارت امور خارجه. ۲ - در ایالات و ولایات با ولایه و حکام. ۳ - در مالک خارجه با نماینده های سیاسی دولت اشتهاستی با ژنرال قسولگری و قسولگری حال که از طرف وزارت امور خارجه اجازه مخصوص داشته باشند.

پولیس - آذربایجانک با ماده بیجدهم موافقت دارند قیام فرمایند. (اگر قیام نمودند) تصویب شد. ماده نوزدهم را دولت تدکسیون تغییر داده و کمیسیونهم موافقت کرده است.

ماده ۱۹ - طبقات ذیل تذکره مخصوص داده می شود:

- ۱ - اعضاء رتبه دیپار - اسبقت و خانواده آنها.
- ۲ - اعضاء رسمی ژنرال قسولگری بیادوس قسولگریها و خانواده آنها.
- ۳ - مامورین دولت غراز طبقات مذکور در ماده ۱۷ که برای انجام ماموریتی خارج از اجراء می شوند و خانواده آنها.
- ۴ - اشخاصی که بموجب تصویب نامه هیئت وزراء اجازه داده می شود.

پولیس - آذی روسی

روسی - عرض کنیم بنده خواستم بدانم که تذکره مخصوص مجبای است آیا مجبای بودن در ایران است یا در سایر جا هم که ویرا می کند مجبای است

پولیس - آذربایجانک (اجتتامزاده) - البته قیمت تذکره که در ایران داده می شود مطابق ماده که در ملاحظه خواهد فرمود مجبای است ولی برای مالک خارجه همیشه تابع ملاحظه متقابل است اگر چنانچه دولت دیگر نسبت بهوزاری ما مجبای عمل می کند دولت ایران هم نسبت بهوزاری آنها مجبای عمل میکند این را همه ملاحظه

خواهد فرمود چنانکه قیمت ویرا تابع مالک متقابل است هر عملی که بیگانه را با می کند با هم چنان که دل و خواهیم کرد. (اگر قیام نمودند)

پولیس - آذی عراقی - (اگر قیام نمودند)

عراقی - موافقت.

پولیس - آذی شریعتزاده.

شریعتزاده - عرض ندارم.

پولیس - آذربایجانک با ماده ۱۹ موافقت دارند قیام فرمایند. (اگر برخاستند) تصویب شد. ماده بیستم. ماده بیستم - معتمد اعتبار تذکره مخصوصا خانها ماموریت با مسافرت دارند آن خواهد بود

پولیس - اینست هم در رادوریت جدید بقر داده شده و دولت قبول کرده بنابر این بجای مین ماده ۲۰ می شود تالی کرد

قشقی - دوباره بخوانند.

ماده بیستم - معتمد اعتبار تذکره مخصوص و بحال است مشروط براین که هرساله از طرف مامورین مربوطه تمدید شود

پولیس - آذربایجانک با ماده بیستم بوشمی که قرائت شد موافقت قیام فرمایند. (غالب قیام نمودند) تصویب شد. ماده بیستم و یکم.

پولیس - تذکره مخصوص در ایران از طرف وزارت امور خارجه بر مبنی و قاضای مقامات مربوطه صادر می شود و در خارجه دستور آن با اجازه وزارت امور خارجه بیهوده مامورین سیاسی با قسولی ایران خواهد بود.

پولیس - آذربایجانک با ماده بیست و یکم موافقت دارند قیام فرمایند. (غالب قیام نمودند) تصویب شد. ماده بیست و دوم از آن می شود:

فصل ششم - تعیین تذکره

ماده ۲۲ - تعیین و رسیدگی تذکره اتباع خارجه و خارجه با رعایت مقررات این قانون و قانون ورود و خروج و اوقات اتباع خارجه بموجب ۱۹ ازدی بهیئت ۱۳۸۶ مامورین کمربل سرحد است.

پولیس - بنده بان آذربایجانک رای بدهم عرض ندارم. و آن آذربایجانک هم که رای بدهم عرض ندارم. و آذربایجانک بن بین رای بدهم یاد اوری بیگانه که رعایت فرمایند. آذربایجانک با ماده بیست و دوم موافقت دارند قیام فرمایند. (اگر قیام نمودند) تصویب شد. ماده بیست و سوم

ماده ۲۳ - قیمت تذکره برقرار قبیل است.

۱ - قیمت تذکره عادی یک پهلوی است و اعتبار آن بعد از سال اول تا چهار سال دیگر در داخله هر سالی در ازاء نیم پهلوی و در خارجه بجای نهمید می شود

۲ - قیمت تذکره قراء هر سدی بکساله ۲۵ دینار معاصره ۱۰ دینار

۳ - قیمت تذکره ایرانیان بی شاعت مقبیلین خارجه پنج دینار و نهمید آن تا چهار سال مجبای است

پولیس - آذی طهرانی.

طهرانی - در قیمت اول بقیه بود از پهلوی را بدهم. بیخواستن توضیح بخواهم از این جا بیرون آید می شود با خیال این را باید توضیح کرد وقتی که مبالغ پهلوی باشد این در دهها اختلاف پیدا می شود و ممکن است یک قیمت ثابتی برایش مین شود. یکی هم در قیمت اول از همت که در داخله بنده از سال تا چهار سال دیگر در داخله هر سالی در ازاء نیم پهلوی و در خارجه بجای نهمید می شود. بچه مناسب است که مجبای است چرا در داخله مجبای نیست و در خارجه مجبای است؟ چه چیزی میکند بنده که جواز مسافرت گرفته ام و تا چهار سال حق نهمید دارم چه فرق میکند که در داخله مابعد باید نیم پهلوی بدهم ولی اگر در خارجه باشم نباید بدهم؟ این از روی چه استدلالی است چرا من که تذکره در دستم است وقتی که ترافد خواستم نهمید کم تا چهار سال باید نیم پهلوی بدهم دیدم و دیگر اگر در خارجه باشد این نهمید مجبای می شود این از روی چه منقعی است. قیمت دیگر در قیمت سه راجع بایرانیان بی شاعت البته وقتی بی شاعتی مورد نظر واقع می شود دیگر پنج دینار گرفتن موردی ندارد بهتر این است موافقت فرمایند مجبای باشند.

عرض دیگری که داشتیم که حتی بدشور اول این لایحه هم عرض کردم قیمت بندی تذکره است بپهلوی حتی خاطر آذربایجان مستحضر است سابق بر این یعنی حالا هم سه طبقه بیهول است طبقه اول و دوم و سوم. عرض میکنم اگر بخواهم مجبای قرار بدهم و همه را در حالت عادی پسی با سه عرض کنم بیکتره قیمت تذکره اول حالا پنج تومان است پسی نیم پهلوی و حالا سه و یکپاره برودند بعد دینار با مسطلاح اگر پهلوی را بعد دینار فرض کنیم در نومان می شود بدون اینکه یک تاسی همین طبقات تلاه گذاشته و با مسوط شود در صورتیکه این مسام است که طبقات مردم از جنب اشتهاست با هم مختلفند و اگر هم قیمت تذکره اولی را قوی بدهیم باید اینکه در دهها نومان قوی هم درودند چون یک قیمت مجبای بر این لایحه زیادتر شده لذا طبقه اول را هم بدهم و باقیم که در نومان باشد ولی لا اقل یک طبقه نای باید برای آن قائل شوند که از همه مردم بیکتار بگیرند که تولید اشکال نکند و در حقیقت مسافرت را باید بکنندری سهیلان برایش قائل شد از آن طرف در ماده ۱۷ چنانچه عرض کردم بود که یک خرج مسافرت بر عهده هم باید مردم بدهند باوجه این مشکلات بنده عقیدم این است که یک سهیلان با اینستی در نظر گرفت زیرا همین است کسی که مسافر است احتیاجاتی دارد و مسافرت اتباع ملکت صرفه نوری ملکت ندارد در اینصورت همه اش اشکال نثار باشد

پولیس - راجع به پهلوی شوری که اینانده بهتر نظر بود قاضی راجع بواحد خود گذشته است در آن قانون پول راجع ملکت است برده شده است که در داخله ملکت راجع است و آن پولی است که البته روی واحد و اساس طلاس است پهلوی را با نوشتن طلاس است و در قانون هم که نوشتن میاد است باید دینار فرض که در قانون بلود متعلق نوشتن یک پهلوی وقتی که نویسم بعد دینار است نیم پهلوی هم بنیاد دینار است و دیگر دفع اشکال می شود. در موضوع قیمت نهمید تذکره کبیر داخله نوشته شده است نیم پهلوی و در خارجه مجبای است که خدمتشان عرض کنم اشتهاستی هستند که برای مسافرت جواز می گردند بعد بکساله چند مدت دیگر مسافرت میکنند

تلاک بکنند ازین بکمال حد مسافرت میکنند بخارج در قانون سابق بود که این اشخاص باید حتماً پانزندگانه جدیدی بگیریند پس مابرای تسهیل اینطور در نظر گرفتیم که اگر این اشخاص خواهند گذرند از اول را نمیدانند وقتی که مدت قانونی گذشت سال اول را بدایین قضیه قیوت تذکره آنگاه کنند که دیگر تذکره ندانند تجدید نشود ولی آن کسی که مسافرت کرده است و با پانزندگانه رفته است بخارج و مسافرتش طول کشیده است دیگر نمی تواند برگردد از او پول بگیرند اما این که در داخله ملک است و پانزندگانه استاده کرده است ازاین باید بداند اما آن کسی که هیچ رفته است او را آید آدم قضتی است تذکره گرفته و رفته او البته باید بداند. در است ایران از این بیاضعت و تعیین مالک خارج هم البته نظر دولت هم از قانون و مساعیت با تمام بوده است و همین نظر برای آنها پنج دیال دفتر منظور نگرداند و بدین هم داد دیگری در آخر همین فصلت که مراجع برهادهای دولت اجازه داده شده است که تذکره ایران را در خارج ناهر اجازه که ممکن باشد قبلی بدهد یا مجانی بکشد و نظر آقا این است که این اشخاصی که قادر نباشند بدادن پول برای تذکره دولت پیش وینی کرده و مجانی خواهد داد. راجع به درجه بندی قیوت تذکره هم مطابق جدول قبلی قیوت تذکره که الا این اخذ میکنند در حدود چهارده پانزده تومان است مطابق این قانون آمده است و شاید بعضی قابل شده است اگر روی هم بگذرانیم آن درجهان در دوچه اول و دوم و سوم را باز حد وسط بها میدهند ده تومان که پانزدهوی باشد صد دیال که این قانون اینطور است و اگر میخواهند قیوت را درجه بندی کنیم در حد اشکال و درجهت داشت برای مامورین دولت برای اینکه همه مردم بتوانند اینکه ما جزو درجه دوم هستیم برای اینکه کمتر بدهند خودشان را در درجه خودشان را پانزدهوی دارند و البته قضتی نیست که ما در هیچ یک دروغ گوئی را این بود که دولت بیاضعت میداند که تذکره پانزدهوی است و پانزدهوی است و پانزدهوی است و پانزدهوی است که برای تمام آسان باشد

عراقی - بنده مخالفم
 عراقی - بنده مخالفم
 عراقی - عرض کنم اصل موضوع اینکه وقتی که باید از قانون روشن شود قانون فوراً مبرورندانی است. قانون یادداشتی باشد که ارباب زحمت برای کسی نباشد اینجا آقای مصباحی که جواب آقای مهابادی را فرمودند که پانزدهوی است و صد دیال است و آنها آقا پانزدهوی که میدهند است چرا اجتناب از این است که عرض عرض نویسد صد دیال جهت اینکه نویسد این پانزدهوی چیست؟ غیر از اینکه فردا بگوید پانزدهوی توست شده تا پانزدهوی طلا است و دیال پانزدهوی گرفته شود. چرا خودتان را در زحمت می اندازید!! دولت وقتی که پانزدهوی را می آورد بقدری باید زیادهای باشد که هرکس بدین باید بپردازد که آن آدمی که تذکره میخواهد بدهد که باید صد دیال بدهد اینک قوی بگوید پانزدهوی است می شود پول ۱۲۴ بدهد پانزدهوی است از روی نرخ جدول می شود و اجور خارجی پیدا میکند و آنها چرا اینکار را بکنید؟ نویسد قیوت تذکره صد دیال است که در داخله خودمان صد دیال است. و روی جدول هم داریم مملکت این که هرچاه اسم پانزدهوی را می آوریم در داخله روی صد دیالی میباشند را می کنیم چرا در قانون آدم صد دیال نمی نویسد بعنوان پانزدهوی می نویسد!!

دیگر این است که ما پول تذکره را فقط در داخله نمی گیریم تذکره مماله خارجی هم دارد در داخله که بخروایم پول تذکره را بگیریم مطابق قانون صد دیال بیشتر نمی گیریم بنده قطع دارم مطابق این قانون و مطابق قانون پول ما صد دیال بیشتر نمی گیریم و اما در خارج که مامورین ما حق میزما می گیرند حق تذکره نمی گیرند آنجا باید یک واحدی داشته باشیم که تخفیف بکنند از این پول آنجا رعایت ذکر پانزدهوی در این جا این است.

رئیس - آقایان که مذاکرات را کافی میدانند

دشمنی - بنده آقای نویسنده کسی که اوقات مذاکرات بپوشاند کرده است.

رئیس - پیشتر با دستکلمات مذاکرات شد. آقای عراقی هم مخالفت کردند

دشمنی - آقای عراقی در وقت قضیه صحبت کردند اصلاحی صحبت کرده در این لایحه

رئیس - اولاً صد کرده مذاکرات تکلیفی است (مابینندگان ... صحیح است) بعد آقای عراقی با کلمات مذاکرات مخالفت کردند. آقایان که کافی میدانند مذاکرات را قیوم فرمائید

رئیس - خوب شد. پیشتر با آقای دشمنی فرات می شود!

بنده پیشنهاد میکنم کلاه پانزدهوی بدیل شود صد دیال و نیم پانزدهوی و پنجاه دیال.

رئیس - آقای دشمنی

دشمنی - عرض کنم که بنده متأسف هستم که یک وکیل که اجازه می گیرد صحبت کند این بالاخره مقصود دارد که حرف بزند آنجا پانزدهوی اسم نوشته است بالاخره یک نفر پیش خودش می گوید مذاکرات کافی است این پیشنهادش چه می شود پیشنهادش این می شود که مامورین صحبت نکنند هر چیزی که پانزدهوی عجله داشته باشد و پول نداشته باشد صحبت بدو برای آن یک تذکره مذاکرات کافی نمی شود خوب آقایان

باید اجازه بدهند که حرف زده شود این را جمع اصل است اما راجع به پانزدهوی و دیال میخواهند این را هم عرض کنیم که بالاخره شما حق صحبت را از ما سلب نمی نوازید بگوید بپوشاند ما صحبت خواهیم کرد اما در موضوع پانزدهوی آقای عراقی کلاً حق داشتند و آقای وزیر داخله مماله فرمودند. واحد پول ما دیال است که آقای وزیر داخله مبلغ فایده قانون را فرمودند نگاه بکنند واحد پول ما پانزدهوی است (دو برابر) صد مابیش پانزدهوی است و وقتی واحد اول ما دیال شد باید دیال نویسد مابینکوی خیال دانستم. چشم پول طلا داشته باشیم در وقت هم از دیال طلا واحد بود متناهی پانزدهوی بزرگ جمله داشته باشیم پس این است و دیالی و الا اساس واحد دیال برده است و بدین هم که آندهم روی قره و طلا هر دو قرار دادیم ولی پول را جمع امروز قره است دیال است و بنده هیچ دیالی نمی بینم که بپای دیال پانزدهوی نوشته شود اگر ما خود کتاریهای مستخدمین خارجی خودمان پانزدهوی بکنیم برای این است که اسم لیره انگلیسی نبریم و الا پانزدهوی طلا الا آن وجود خارجی ندارد برای اینکه پول طلا نداریم الا آن در مقابل اسکاس ها قره بدینم آقا واحد پانزدهوی طلا بپای قرار بدهد یا بنده میخواهم این را عرض کنم که دولت باید یک تسهیلات داشته باشد از آزاد کردن دولت که از کسی نرسد ندارد دولت به آذربایجان ردعا گوئی نباید عادت کند دولت ما قدر که پول میخواهد بگیرد باید بگوید که من فلاغدر پول بگیرم دولت باید آسایش را بگذارد پانزدهوی آموختن از دولت قیوت آقا ما میگیریم آقا قیوت تذکره را نویسد ۱۵۰ اکثریت مجلس پانزدهوی را می میدهد نویسد ۲۰۰ دیال که مردم تکلیف خودشان را بداند وقتی میخواهند بروند خارج بداند که باید بیست تومان بدهد تذکره بگیرند کسی مانع شما نیست چرا شما اقتدار خودتان را در تحت اقتاد در روی یک چواری دیگر می آورید!! در موضوع کمالات که در آنجا را با پول طلایی میگیرند هر روز در سرحادات واسطه نرفی یا تزلزل پول های خارجی تجمیع دچار اشکالات می شوند یک روز صدی هفتاد اضافه می شود یک روز صدی صد

پنجم روز صدی و پنجم روز صدی و پنجم روز صدی
دوستانه اضافه میشود بالاخره مردم متصل در اجراء است
هستند و بازارها هم بقدری زنگل فاشی ایجاد کرده اند
که اسباب زحمت تمام مردم شده اند چه علت دارد. شما
پنجم مرتبه بگویند که در کارها ماموری دویت می گیریم
بالاخره خودتان از دست این ترقی و نزول اسباب
خارجی بترسید آنگاه باید آنوقت در تمام معاملات دولت این
کار را اجرا میکند این برای چه چیز است؟! آقای
وزیر داخله دلیلی می آورند که باید در قانون اجازه باشد
و اطاب نباشد آقا بنده میخواهم از آقایان پرسیم که اگر
پولهای یک پهلوی بیرونند صد ریال این اسباب است این
مثل آن فقه نیست که می گویند مرحوم میرزا ای قاضی می
روزی وقت در یکی از دهان یک آخوند مکتبی با او مشاجره
کرده بود آخوند مکتبی مقابل او بیخوابت بگوید که
من روادم گفت آقا یکبار بیوی بی مرحوم میرزا
قبی یک کله ماز خوش آخوند برداشت یک ماز کشید
شنان داد به دهانی ها گفت بیاید این ماز است یا آن که
آقا نوشته دهانی ها هم تصدیق کردند که اینا فقه ما هم
مثل میرزا ای قاضی است. عرض کنم که اجازه فرمایند
که کله صد در مقابل کله یک صد مرتبه اطاب دارد
و یک صد مرتبه بیخوابش بیشتر است یک دلیل دیگر
عجب از آوردن دفرمایند پول تذکره در خارج گرفته
می شود. هر قدر ماز خارجه هسته با ایرانی های آن
ایرانی ها هستند که در داخله هسته با ایرانی های آن
مسافرت کرده اند و بر میگردند. اصل آن کسی است که
تذکره میگردند شما قانون را برای فرغ وضع میکند این
هر چه منطبق ندارد. شما ممکن است ریال مین گزید و
مطابق نرخ ریال تسعیر کنید این اشکالی دارد؟

دشمنی - این هم توضیح واضح است بنده میدانم
اکثریت مجلس قاطع است شما چیز نازمی می گوید!
مخبر - در مورد سکه ثابت مذاکرات وقتی اظهار
و یکند که مذاکرات کافی است و مذاکره در اطرافش
می شود و ریاست محترم مجلس هم مطابق معمول کافی
می گیرند اگر کافی نبود مذاکره میکنند اگر کافی
بود رای داده می شود (دشمنی - حالا دارید تطامنه
یاد می دهید) بنده گمان میکنم چون نمایند محترم در
موضعی که فرمایش می فرمودند بنده عرضی نکردم حالا
هم اجازه بدهند بنده عرض را بکنم (دشمنی - آخر از
موضوع خارج می شوید) در موضوع پهلوی هم که
فرمودید واحد پول ما روز است اینطور نیست. از نونی که
در همین دوره از تصویب مجلس شورای ملی گذشت
است اصلاح قانون قرض اول می نویسد واحد پول ایران
پهلوی است آنوقت نوبی پراخت می نویسد صد ریال بد
می نویسد پنجم پهلوی پنجاه ریال آنوقت می نویسد ریال و
پانزده تمام اینها را می نویسد طلا است (دشمنی - همه چیز
چیزی نیست) حال اینکه قاطعاً کردم قانون را یاد آوردم
میخواهد ملاحظه فرمایند که در قانون واحد قرض
مخصوصاً اول پهلوی نوشته شده است بعد پنجم پهلوی و
اینجا هم تصریح شده که مقصود از پهلوی پهلوی قانونی
است که عبادت از صد ریال و این توهم نماندند محترم
گمان میکنم رفع شده باشد. همه ما مثل ایشان متفق
هستیم که بیستی یک پولی را که از مایورین خارجه
بگیرند میزانش همین باشد و اسباب زحمت نباشد مثل
اینکه در لایحه دولت در ابتدا مسئله پهلوی طلا نوشته
شده بود و بهمین جهت که ممکن بود در آن به نظر
قابل طلا اسباب زحمت بشود این را اصلاح کردند در
کمیسیون و بالاخره پول رایج قانونی مملکت که پهلوی
و ریال بود اینجا نوشته شد بنده تصور نمیکنم که غیر
از اینکه این جا عنوان میکند پهلوی ولی فرمودند لایحه
مملکت باشد.

دشمنی - آبیانی که پیشنهاد آقای دشمنی را قابل
توجه میدانند قیام فرمایند
(عده کمی قیام نمودند)

دشمنی - قابل توجهی نیست. پیشنهاد آقای اشعار
فصلت از ماده ۲۳ در شرح ذیل پیشنهاد میکنم
۳ - نسبت تذکره ایرانیان بی ضاعت مابین خارجه مجانی
خواهد بود.

دشمنی - آقای اشعار
انتظار - اینکه بنویسند بی ضاعت وقتیکه بی ضاعت
شد برای ۵ ریال هم البته بی ضاعت است و از نظر این
که همه تذکره بگیرند بنده اینطور بنظر آمد و نمیشود
بکنم که مواظف فرمایید این ۵ ریال هم گرفته نشود.

وزیر داخله - بنده با نظر آقای انتظار موافقت میکنم
دشمنی - آقای مخبر
مخبر - بنده هم قبول میکنم
دشمنی - آقای شریعت زاده بنا بر این نظر
شما تأیید شد

شریعت زاده - بل
دشمنی - پیشنهاد دیگری آقای دشمنی کرده اند
بنده پیشنهاد میکنم قیمت تذکره ایرانیان بی ضاعت تعیین
خارجه دو ریال باشد

دشمنی - چون بکلی بجمانی شده است در موارد
پیشنهاد دیگر بنده فراتر خود
پیشنهاد آقای دشمنی
بنده پیشنهاد میکنم قیمت تذکره عادی نود ریال باشد

دشمنی - آقای دشمنی
دشمنی - بنده از آقایان سؤال میکنم که بوجهی همی
مملکت بچه پولی نوشته می شود (یعنی از نمایندگان -
ریال) اگر ریال واحد ثابت پس چرا باید بیرون بیرونند
غیر از آن قسمتی که مربوط مایورین خارجه است که
این قسمت هم به پهلوی است که آقا میگویند واحد پول
ما پهلوی است اصلاً واحد پول آن چیز کوچک است
مثل این است که مثلاً بگویند واحد پول ما اسکاس
صد تومان است واحد پهلوی باشد مثل همین است بنده
عرض میکنم اگر شما سوه نیت ندراید بنویسند صد ریال
چرا می نویسد پهلوی چرا صد ریال نمی نویسد که بد
از این بگویند پهلوی دوازده تومان - زده تومان است

چهارده تومان است آقای وزیر داخله این برای دولت
لیج است دولت باید سریع بنویسد که من فلان قدر
می گیرم شما اگر پهلوی می نویسد آتی پراخت بنویسد
صد ریال بنده هم قبول میکنم و الا این اصلاً برای دولت
منی ندارد که بنویسد یک پهلوی و بدش سیزده تومان
بگیرند چهارده تومان بگیرند.

وزیر داخله - بنده تصور میکنم که آقا بخود سوه
تیسر می کنند (دشمنی - بنویسد صد ریال) دلیل
ندارد آقا چیزی که دلیل ندارد چرا قبول
کنیم ملاحظه کنید این جا نوشته شده پهلوی
تیسر می شود به صد ریال ملاحظه فرمایند دلیلش هم
همین است که در ذیل همین ماده وقتی ما میخواهیم
تسهیلات کوچکتر از پهلوی را بنویسیم می نویسد یک
۲۵ ریال ششماه ۱۵ ریال (دشمنی - برای اینکه بعد
بگویند ریال طلا است) ما که نتوانیم بلکه شما میدانید
اینطور باشد ما که میل نداشتیم (دشمنی - این را نوی
پراخت بنویسند) اول هم بجلا نوشته شده بود مخصوصاً
در کمیسیون مذاکره کنیم نظر بلاخطای که بعضی
از آقایان کردند که درصعل و تسیر ممکن است اسباب
اشکال بشود بر داشتیم این پهلوی را که ما اینجا می نویسیم
نمانده شد در حال است برای اینکه محتاج و یک توضیحی
نویسم و اشکال نشود چون میخواهیم در خارجه این
پول را بگیریم در آنجا باید تطبیق شود اسباب خارجه
و پهلوی ما قابل تطبیق است! اسباب خارجه بنابر این
در داخله هم تطبیق صد ریال را می گیریم و هم این کله
تطبیق می شود با اسباب و کله در خارجه می ترتیب میشود
این هم که رایج بکنم فرمودند که در مکرگه بنویسند
تسیر میکنند. این آقا حق است بی جهت اینکه اشیا
گرمی و ملال اجارهای گرمی که وارد می شود از
روی چه قیمت است که در خارجه خرید شده و با اسباب
خارجه خریداری شده عمل مایه کادرا صحیح است
بی جهت اینکه در داخله خرید نشده که ریال باشد و ما
باهدان اسباب خارجه که واحد است این قسمتی که در
خارجه خریداری شده است با اسباب خارجه خریداری
شده بنابر این وقتی که وارد سرحد ما می شود آن قیمت

دشمنی - بنده از آقایان سؤال میکنم که بوجهی همی
مملکت بچه پولی نوشته می شود (یعنی از نمایندگان -
ریال) اگر ریال واحد ثابت پس چرا باید بیرون بیرونند
غیر از آن قسمتی که مربوط مایورین خارجه است که
این قسمت هم به پهلوی است که آقا میگویند واحد پول
ما پهلوی است اصلاً واحد پول آن چیز کوچک است
مثل این است که مثلاً بگویند واحد پول ما اسکاس
صد تومان است واحد پهلوی باشد مثل همین است بنده
عرض میکنم اگر شما سوه نیت ندراید بنویسند صد ریال
چرا می نویسد پهلوی چرا صد ریال نمی نویسد که بد
از این بگویند پهلوی دوازده تومان - زده تومان است

دشمنی - بنده از آقایان سؤال میکنم که بوجهی همی
مملکت بچه پولی نوشته می شود (یعنی از نمایندگان -
ریال) اگر ریال واحد ثابت پس چرا باید بیرون بیرونند
غیر از آن قسمتی که مربوط مایورین خارجه است که
این قسمت هم به پهلوی است که آقا میگویند واحد پول
ما پهلوی است اصلاً واحد پول آن چیز کوچک است
مثل این است که مثلاً بگویند واحد پول ما اسکاس
صد تومان است واحد پهلوی باشد مثل همین است بنده
عرض میکنم اگر شما سوه نیت ندراید بنویسند صد ریال
چرا می نویسد پهلوی چرا صد ریال نمی نویسد که بد
از این بگویند پهلوی دوازده تومان - زده تومان است

دشمنی - بنده از آقایان سؤال میکنم که بوجهی همی
مملکت بچه پولی نوشته می شود (یعنی از نمایندگان -
ریال) اگر ریال واحد ثابت پس چرا باید بیرون بیرونند
غیر از آن قسمتی که مربوط مایورین خارجه است که
این قسمت هم به پهلوی است که آقا میگویند واحد پول
ما پهلوی است اصلاً واحد پول آن چیز کوچک است
مثل این است که مثلاً بگویند واحد پول ما اسکاس
صد تومان است واحد پهلوی باشد مثل همین است بنده
عرض میکنم اگر شما سوه نیت ندراید بنویسند صد ریال
چرا می نویسد پهلوی چرا صد ریال نمی نویسد که بد
از این بگویند پهلوی دوازده تومان - زده تومان است

دشمنی - بنده از آقایان سؤال میکنم که بوجهی همی
مملکت بچه پولی نوشته می شود (یعنی از نمایندگان -
ریال) اگر ریال واحد ثابت پس چرا باید بیرون بیرونند
غیر از آن قسمتی که مربوط مایورین خارجه است که
این قسمت هم به پهلوی است که آقا میگویند واحد پول
ما پهلوی است اصلاً واحد پول آن چیز کوچک است
مثل این است که مثلاً بگویند واحد پول ما اسکاس
صد تومان است واحد پهلوی باشد مثل همین است بنده
عرض میکنم اگر شما سوه نیت ندراید بنویسند صد ریال
چرا می نویسد پهلوی چرا صد ریال نمی نویسد که بد
از این بگویند پهلوی دوازده تومان - زده تومان است

دشمنی - بنده از آقایان سؤال میکنم که بوجهی همی
مملکت بچه پولی نوشته می شود (یعنی از نمایندگان -
ریال) اگر ریال واحد ثابت پس چرا باید بیرون بیرونند
غیر از آن قسمتی که مربوط مایورین خارجه است که
این قسمت هم به پهلوی است که آقا میگویند واحد پول
ما پهلوی است اصلاً واحد پول آن چیز کوچک است
مثل این است که مثلاً بگویند واحد پول ما اسکاس
صد تومان است واحد پهلوی باشد مثل همین است بنده
عرض میکنم اگر شما سوه نیت ندراید بنویسند صد ریال
چرا می نویسد پهلوی چرا صد ریال نمی نویسد که بد
از این بگویند پهلوی دوازده تومان - زده تومان است

تظلم می شود و در اول همه واضح است و اینهمه بود
تیرت و اشکال لازم بدارم
دشمنی - بنده اینست پیشنهادم را پس میگیرم
و یک پیشنهاد دیگری که اخیراً دادام خواهش میکنم
تزلزلت شود

ولیس - پیشنهاد آقای دشمنی
بنده پیشنهاد میکنم بن الهلائین بعد از یک پهلوئی نوشت
شود صد ریال قره

ولیس - آقای دشمنی
آقایان قانون را آورده اند بنظم همان
طور که بنده عرض میکردم واحد پول ما ریال است
این طور نیست آقای نامری ۱ علی ای حال می بینم قانون
مراجعه نوشته شده

المر - بخواهید به پیشرو چه جور است هر چه
هست همانطور رأی میدهم بقد خوانید محل حاجت
است

دشمنی - عرض کنم که آقای وزیر داخله میفرمایند
که ما (آرپریانه) نداریم و قصد ما صد ریال است بنده
برای دفع بیانه ایشان پیشنهاد میکنم که بعد از کلمه پولوی
آقای رابرت نوشته نوشته شود صد ریال بندهام چه منظوری دارند
آقای وزیر داخله که قبول نمی کند بنده تصور میکنم
اگر قبول نکنند دو حق دارد یا لایحه ای میکند یا
(آرپریانه) دارند در هر صورت آقایان بپایند که حق
با بنده است

مخبر - بنده بنظر مجلس است
عاطفانالی دنیا - اجازه میفرمایند

ولیس - پیشنهاد است و شما اعضا کیسور نیستید
عاطفانالی دنیا - بنده عقیده ام اینست است که پیشنهاد
آقای دشمنی خلاف قانون است خواستم آن را توضیح
بدهم

ولیس - پس بفرمایند اخطار خلاف قانون دارم
بفرمایند

عاطفانالی دنیا - در قانون واحد پول صکه سابقاً

از تصویب مجلس گذشته است (دشمنی - آن پیشنهاد
شده است) قانون واحد پول که از مجلس گذشته نمانده
منسوخ نشده یعنی یک لایحه اصلاحی آمده که پیشرو
موادش نسخ شده است و بعضی موادش نسخ نمانده است
از جمله این ماده که بنده میخوانم نسخ نشده است و در
این ماده تصریح شده است که وجوه تذکره و ویرا و
انثال اینها بر اساس ریال طلا مطابق نسری که دولت
مین خواهد کرد گرفته خواهد شد (دشمنی - این را
هم مجلس حالا رأی میدهد و قانون می شود) و این
ماده قانونی است که اصلاً نسخ نشده و فعلاً پیشنهاد
جنابالی هم بقیه بنده مخالف این قانون است

دشمنی - اگر این را هم مجلس رأی بدهد قانون
می شود و جای آن را بگیرد

ولیس - آقایان پیشنهاد آقای دشمنی را قابل توجه
میدانند قیام فرمایند
(عده کمی قیام نمودند)

ولیس - قابل توجه شد - پیشنهادی آقای طهرانی
کردند

طهرانی - بنده استدعا میکنم
دشمنی - بنده يك پیشنهاد دیگر هم داده ام و ارجح
به تذکره های سیاسی قبلاً دادام و پیشنهاد کردم که
از تذکره های سیاسی هم يك پولوی گرفته شود

ولیس - قرائت میشود:
بنده پیشنهاد میکنم قیمت تذکره سیاسی صد ریال باشد
ولیس - آقای دشمنی

دشمنی - هم وزارت داخله و هم بکمیسیون داخله
هر دو برخلاف آنچه که باید بشود رفتار کرده اند تذکره
سیاسی و تذکره مخصوص غالباً به طریقی داده می شود
که احتیاج دارند آتوق اظهار مجانی کرده اند يك
کسی که فرض بفرمایند تذکره سیاسی میگیرد بیشتر از
نظر احترامات و تشریفات است که تذکره سیاسی میگیرد
و او دیگر قیتر و بیچاره نیست که پول نهد بنده از
آقای وزیر داخله میخواهم پرسیم که علت این پیشنهاد
بر خلاف منافع چیست؟

دشمنی - تذکره سیاسی و تذکره مخصوص تذکره
فوق العاده است در هیچ کجای دنیا سابقه ندارد که از
تذکره سیاسی پول گرفته شود حالا اگر چنانچه بنظر
آقا این است که مالک و بیعت جناسی برای خردان
اتخاذ کنیم آن ممکن است ولی در تمام دنیا تذکره های
سیاسی يك اوراقی است که هیچوقت قیمت نمی نهد و
هیئت مجانی بوده است و در این قانون هم همانطور
در قانون است

ولیس - آقایان پیشنهاد آقای دشمنی را قابل توجه
میدانند قیام فرمایند
(چند قری برخاستند)

ولیس - قابل توجه شد - پیشنهاد دیگر
بنده پیشنهاد میکنم از تذکره مخصوص صد ریال گرفته
شود
ولیس - آقای دشمنی

دشمنی - عرض کنم که وقتی آقایان اجازه بدهند که
بنده در ماده صحبت کنم هیچ پیشنهاد نماند ولی وقتی
که اجازه خواسته بودم برای این بود که این دوسه تذکره
را بدهم آقای وزیر داخله جواب بدهند و بنده با دیگر
می شدم ویا این که فاتح نمی شدم علی ای حال فاتح
امراری داشتند که پیشنهاد بدهم ولی وقتی که آقایان
نمی گذارند بنده مجبور در کلمه یکله نظریاتی که دارم
پیشنهاد بدهم و نتیجه این می شود که وقت مجلس تلف
می شود عرض کنم این استدلال را آقای مخیر میفرمایند
که چون تذکره سیاسی و مخصوص يك چیز احترامی
آمیزی است پس باید مجانی باشد شما يك اجترامی
برای يك شخصی قائل می شوید قائل هم می شوید که
این برد کدا است و پول هم بدهد؟ پول آقا آن کسی
باید ندهد که کدا باشد میفرمایند در تمام جاهای دنیا
این طور است اولاً بنده نماندم همه جای دنیا این طوری
است یا نظرو نیست فرض که باشد بالاخره وقتی که ما
يك کاری میکنیم باید ما معی منطبق باشد و مطابق احتیاج
بنده از ایشان می پرسم این پیشنهادی که کرده اید که از
این تذکره چیزی گرفته نشود و فلان احترامات را هم
برایش قائل شوید این مطابق احتیاج است و مطابق منافع

ولیس - بنده بنظر مجلس است
عاطفانالی دنیا - اجازه میفرمایند
ولیس - پیشنهاد است و شما اعضا کیسور نیستید
عاطفانالی دنیا - بنده عقیده ام اینست است که پیشنهاد
آقای دشمنی خلاف قانون است خواستم آن را توضیح
بدهم

ولیس - پس بفرمایند اخطار خلاف قانون دارم
بفرمایند

عاطفانالی دنیا - در قانون واحد پول صکه سابقاً

دشمنی - تصویب شد - ماده ۲۶ قرائت میشود:
فصل هشتم - جرائم

ماده ۲۶ - هر ایرانی که بدون تذکره وارد ایران یا
خارج شود بنایه قیمت تذکره که باید دارد باشد یا ضامنه
يك برابر آن بزرگان جریمه ملزم خواهد بود و در صورت
تکرار جرم علاوه بر جزای نقدی از يك ماه تا شش ماه
نیز محکوم حبس تأبیبی خواهد شد

رئیس - آقایان که با ماده ۲۶ موافقت دارند بفرمایند
(اکثر ایام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۷ قرائت میشود.

ماده ۲۷ - هر ایرانی که در خارجه تذکره خود را مطابق قانون تمدید یا تجدید نکند باید در صورت عدم تمدید علاوه بر قیمت يك تذکره برای هر سال ده ریال و در صورت عدم تجدید در آخر سال پنجم از تاریخ صدور تذکره علاوه بر قیمت تذکره معادل يك برابر آن بزر عنوان جریمه نماید.

رئیس - موافقین با ماده ۲۷ قیام فرمایند.
(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۲۸ قرائت میشود:

ماده ۲۸ - اتباع ایران مقیمین خارجه که تا تاریخ اجرای این قانون تذکره خود را تجدید ننکرده اند در صورتی که از تاریخ صدور الی دوسال تقاضای تجدید تذکره نمایند از پرداخت جرائم کفایت معاف میشوند و الا نسبت به مدت گذشته بزر جرائم مقرر به آنها تلقی خواهد گرفت.

تفسیر - وزارت امور خارجه درموافق ضرورت مجاز است با شرایط مقرر مدظننه مشمولین این جرایم را از پرداخت تمام یا قسمتی از وجه جریمه معاف نماید

رئیس - آقای اسر.

اسر - درموقع ضرورت بنظر بنده تشخیص صکار مشکلی است و این جا بقیه بنده در موقع لزوم کافی است باید اختیار وزارت امور خارجه بدان قایل موافق و بشر باشد. صورت اثبات ضرورت و ددیرابر مطالب مالی نزد وزارت مالیه يك مشکلی ایجاد میکند اینطورموافق باید مختار باشند و ضرورت خیلی سخت است برای وزارت امور خارجه و بنظر بنده (لزوم) بهتر است.

ولیر داخله - عوس (ضرورت) اشکالی ندارد (لزوم) نوشته شود.

مخبر - پیشنهاد بفرمایند قبول میکنم.

رئیس - آقای طهرانچی.

طهرانچی - راجع به جریمه اینکه نوشته است در ظرف دوسال اگر تقاضای تجدید نکردند جریمه خواهد

ولیر داخله - اینطور میشود: (با قسمتی ازوجه جریمه و عوس)
رئیس - موافقت میکنند.

مخبر - اجازه بفرمایند. در عبارت عقیده بنده این است که باید بکندری اصلاح جعلی باید. اینطور نوشته شود: مرتکبین را از تمام یا قسمتی از جریمه و عوس معاف نمایند.

(تفسیر اصلاحی بشرح ذیل قرائت شد)

وزارت امور خارجه در مواقع لزوم مجاز است با شرایط مقرر مدظننه مرتکبین را از تمام یا قسمتی از جریمه و عوس معاف نماید

رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - در این ماده مجلس اجازه داده بود وزارت امور خارجه که درموقع لزوم مجازاتها را تخفیف بدهد اما از حبس اسی بریده چون دریک ماده هم حبس هفت شش ماه حبس هفت و هفتی که جزای نقدی را تخفیف میدهد ممکن است حبس را هم تخفیف بدهند این حق را هم بدهید وزارت امور خارجه

مخبر - البته منظور این است که در مواقع لزوم دولت بفرمانده متخلفین را معاف کند از جریمه پیشنهاد بفرمایند آن قسمت حبس را هم قبول میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای اسر.

بنده پیشنهاد میکنم دعوض ضرورت لزوم نکاشته شود.

مخبر - موافقت میکنم.

رئیس - نظر دولت در این خصوص؟

ولیر داخله - قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای مؤید احمدی:

پیشنهاد میکنم از حبس هم حق تخفیف داشته باشند

ولیر داخله - يك مرتبه دیگر بخوانید

(بسیستم ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از حبس هم حق تخفیف داشته باشند

رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - عرض بنده این است که همینکه از جریمه نقدی حق تخفیف بود وزارت خارجه بدهیم چون يك مجازات حبس هم دارد در آن هم حق تخفیف بدهیم

محاکم بلکه منظور این بوده است که اگر اشخاص مرتکب بودند و دولت مقتضی بداند که این اشخاص اوراق کند امر بدهد که این اشخاص را تقب نکند منظور این بود منتهی چون پیشنهادی که نمایند محترم فرمودند: چون وقت کافی نبود برای اصلاح بنده آن پیشنهاد را قبول کردم ولی حالا ممکن است با یک عبارت بهتر که این منظور را تأمین کند هیچ اختلافی با مقررات و قوانین نداشته باشد این اصلاح پیش باید در حال منظور این است که دولت بتواند اوراق کند.

رئیس - آقای احتشام زاده باید تکلیف منن ماده که میخواهم بهش رأی بگیرم معلوم باشد

مخبر - باین ترتیب اصلاح میشود: وزارت امور خارجه درموقع لزوم مجاز است مشمولین این جرایم را از پرداخت تمام یا قسمتی از وجه جریمه و از تعقیب جزائی معاف نماید.

رئیس - آقایانیکه با ماده بیست و هفتم با اصلاح پیشنهادی آقای اسر و پیشنهاد آقای مؤید احمدی بوضعی که تنظیم شد موافقت دارند قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده بیست و هفتم قرائت میشود: ماده ۲۹ - هر ایرانی که تذکره خود را بزر ازاله کند در این قانون مقرر شده نرساند باید نسبت به ویزای مجانی پنج ریال و نسبت به ویزای غیر مجانی علاوه بر قیمت ویزا يك برابر آن را بعنوان جریمه بپردازد

رئیس - آقایانیکه با ماده بیست و هفتم موافقت دارند قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سیام قرائت میشود: ماده ۳۰ - ایرانیانی که از مناطق سرحدی سابقه بخارجه مهاجرت کرده اند تا دو سال دیگر در موقع مراجعت با ایران از جرائم و مجازاتهای مقرر برای آنها دارا نبودند تذکره و ویزا معاف میباشند.

رئیس - پیشنهادی در این ماده از آقای اسر رسیده است: بنده پیشنهاد میکنم دو سال مدت مقرر دوامده ۳۰ به چهار سال تمدید شود. اسر - امیرنور.

رئیس - آقای اسر

المس - البته خاطر آقایانیکه بهفاظ سرحدی باطلرف مسافرت کرده اند مسوق است که اینطور نیست که همه مسافرتها اختیاری باشد خیلی از مردم مهاجرت کرده اند و حالا وسایل بازگشت ندارند و مقتضایی و موامی پیدا می شود که نمی تواند برگردند و دوسال خیلی کم است و اگر يك كلفه فرس و ساز و امانل آترا عنوان قرار میدادند بنده حرفی نداشتم چون آن را قرار ندادند و مطلق نوشته اند دوسال این دو سال خیلی کم است چهار سال فراد بدهند بنده خودم که رفته ام در این چند سال هرچه بدهام این است که کمال میدارد دارند این اشخاص مهاجرت کنند ولی وسایل ندارند و مشکلائی که در بعضی از مالک هم موارد است آنها را گذاشته است و باید لا اقل حالا دو سال در چهار سال قرار بدهید.

می فرماید عرض کنم

رئیس - پیشنهاد خودتان را تعقیب میکند؟

امیر قیوم - آقای اسر پیشنهادشان را پس گرفتند بنده عرض دارم گویا آقای وزیر داخله کاملاً دقت فرمودند برمایشات آقای اسر. البته همانطور که فرمودند این دوسالی که درآمده که همین شده برای مراجعت ایرانیان که ناچاراً بجزارج رفته اند و حالاً بموضع مراجعت کنند کاملاً کافی است بنده هم مبلغ هتم يك قسمت از رعایای سرحدی رفته اند که مبلغ هم دارند و باید ایران ولی عات نامدن ایران را ترس از جرائمی است که باید بدهند بلکه برای يك موامی است که در آنها برای آنها ایجاد شده که مانع از عزیمت آنهاست دیگران نمیکارند که آنها بیایند بنده پیشنهاد این بود که دوسال کافی نیست و چهار سال مدت داده شود که بدزرف چهارسال بتوانند وایند و مدت دوسال باشد.

مخبر - بنده تصور میکنم بصره که تعویب شده اجازت

داد بدولت که در هر موقعی می تواند مشمولین را مطلق بکند گمرانی آقا را رفع خواهد کرد چنانچه یک وقت يك اشخاصی بنده شوند که با یک جفائی خوانند است و وایند دولت آنها را در اینطور موارد مطلق میکند و با آن ترتیب واز آن اختیار استفاده میکند

کتابلی - مسترد میکنم

رئیس - آقایانیکه باماده سوم موافقت دارند قیام فرمایند

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تعویب شد. ماده سوم یکم قرائت میشود:

ماده ۳۱ - بمأمورین دفتري گمرکات سرحدی که متصدی تفتیش نذکره نباشند ماعقل صدی ده از عایدات جرائمی که وصول مینمایند بطور اتمام پرداخته می شود بنیره - صدی ده مزبور که تاکنون بوجه تعویب نامه دولت برای حق الكنتف نادیده شده است اجازه داده می شود که بخرج منظور دارند

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - موافقم.

رئیس - آقای شریعت راده

شریعت راده - با اصل ماده بنده موافقم ولی در این بنیره يك جمله نوشته شده است که خواصن میکم آنچه وزیر داخله توجه فرماید این جا میخوانند صدی دهی که تاکنون بوجه تعویب نامه بعنوان حق الكنتف داده می شده بحساب منظور دارند این را بنده فهمیدم تفتیش نذکره چه منابت موضوع دادن حق الكنتف می شود قاجاقی که کشف می شود يك کترلی در نذکره می شود بطور باین عنوان داده می شود خواصن این را بپرسم

وزیر داخله - اشخاصی که مورد این مجازاتها و جرائم

واقع می شوند اشخاصی نذکره یا نذکره غیر مرتب می آیند و مستازم جریمه هستند و تا حالاً ام اگر چه قانونی بوده است ولی معمول بوده است که به مقتضی يك تخفی داده می شده و آن جریمه گرفه می شده است پس در هر صورت این يك کشف قاجاقی است

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - همانطور که گفته شد، امروزین کنترل و نظیفه شان این است که نذکره را تفتیش کنند ولی این چیزی که درآمده قید شده است که صدی ده دواز جریمه کسر و بعنوان اتمام بدهد تقریباً آن ارفاقهای که قائل شدند تمام آنها از زمین رود برای این که مأمورین گمرکات برای رسیدن به آن صدی ده اسباب زحمت مردم میشوند و اسباب اشکال برای مردم فراهم میکنند. بنده عقیدم این است که از آن قسمت صرف نظر بکنند چون در حقیقت این يك کترلی است و کشف قاجاقی نیست و این خودش باعث این می شود که آن ارفاقهای که کرده اند بکلی از بین می رود و این کار را نکتیه، لازم نیست

مخبر - نظر آقا اگر این باشد که مکن است بعضی از

مأمورین سوء استفاده بکنند البته این ماده هم که بنده سوء استفاده میکند (طهرانی - باین اتمام تنویق میشوند) البته بامراتی که دولت دارد اگر مأموری سوء استفاده کرد چلوگری میکند این مسئله ایست که از قدیم واز موقعی که مسئله نذکره در ایران معمول شده است بود

این که فرمودند قاجاقی نیست اشخاصی که بدون نذکره یا برخلاف مقررات قانون از سرحد عبور میکنند این قاجاقی است و آنوقت مطابق این مقررات جرائمی به آنها تعلق می گیرد واز آن جریمه برای این که مأمورین بیشتر مراقبت کنند و دقت بکنند آمده اند يك صدی ده برای آنها مین کرده اند که بیشتر مراقبت کنند و چون این نفع بسیار می بوده است گمان میکنم نماینده محترم موافقت فرماید منظور که نوشته شده است اجراء شود یعنی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایانیکه باماده ۳۱ موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تعویب شد. ماده سوم دوم قرائت میشود:

ماده ۳۲ - این قانون از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۱۲ بهوق اجرا گذاشته می شود

رئیس - آقایانیکه در این خصوص پیشنهادی کرده اند:

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳۲ بطریق ذیل نوشته شود:

ماده ۳۲ - نظامنامه های مربوطه این قانون به تعویب هیت و ذمه رسیدن واز اول خردادماه ۱۳۱۲ بهوق اجرا گذاشته می شود

رئیس - آقای فیهی

فیهی - این جا دو چیز را بنده پیش بینی کردم. یکی این که نظامنامه های گمرانی این قانون لازم است همین نکرده که در کجا تهیه شود بنده پیشنهاد کردم که نظامنامه ها بصوب هیئت و ذمه برسد یکی هم بدینند از اول فروردین ۱۳۱۲ نوشته برای این است که باین قانون چند ماه پیش بمجلس آمد و حالاً تعویب می شود و در این دو ماه فرصت خواهد شد که دولت بتواند تمام اوراق و نظامنامه های لازمه را حاضر کند باین در مدت هم بنده عقیدم این است که از اول خرداد ۱۳۱۲ باشد.

وزیر داخله - موافقم.

مخبر - بنده هم موافقم.

رئیس - آقایانیکه باماده ۳۲ با تصحیحی که آقای

مخبر و دولت اجابت میکنند موافقت قیام فرمایند (اکن قیام نمودند)

رئیس - صوبه قدس مذاکره در کلیات ثانی است
(گفتند - مخالفی نیست) موافقین روفاً بقدر خواهند داد
(اخذ و تعداد آراء بعمل آمده ۶۶ و ردیفیننداشتند)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۸ با اکثریت
۶۶ رأی قانون مذکور تصویب شد ؟
(۵- موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)
رئیس - آقای وزیر داخله را می‌توانم که آخرین

جلسه که ما خواهیم داشت شنبه است و چهارم است یعنی
شب روزی که فردایش دوره تقابلیه خامه پیدا میکند
با براین نظر همکاران خودتان را منوجه کنید که اگر
اتفاقاً کار سرپی دادند که مخلوف مانده آن شب آخر
را ادراک کنند. بنا بر این جلسه آینده شنبه ۲۴ دی ماه
ساعت ۷ بعد از ظهر
(مجلس بازده ساعت و این بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تقریر بودجه سال ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی

ماده اول - محتاج مجلس شورای ملی از باب دوازده ماهه سال ۱۳۱۰ شمسی موافق قسمت (۱) الی
(۳) تنبیه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ شصت و بیست و چهار هزار و شصت و بیست و هفت تومان و پنجقران
و شصت دینار (شش میلیون و دویست و چهل و شش هزار و دویست و هفتاد و شصت دینار) تصویب میشود.
ماده دوم - عرایض مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس از باب سال ۱۳۱۰
شمسی موافق قسمت (۴) تنبیه، مبلغ هشتاد و چهار هزار و شصت و دو تومان و سیصد دینار (هشتصد و چهل و نه هزار و
نصد و سی و نه دینار) بر طبق قانون بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس مصوب ۲۳ فروردین ۱۳۱۰ بطریق ذیل تصویب میشود
از باب مصارف سال ۱۳۱۰ مطبوعه مجلس و صورت مشروح مذاکرات مجلس عاید خزانه مملکت می‌شود

۵۰۲۸۲۴/۸۵ فران (۵۰۲۸۲۴/۸۵ ریال)

برای دفع نواقص و تکمیل اثاثیه مطبوعه مجلس به صرف خواهد رسید ۳۷۷۱۰۵/۵۰ فران (۳۷۷۱۰۵/۵۰ ریال)

۸۱۹۹۳۰/۳۰ فران (۸۱۹۹۳۰/۳۰ ریال)

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت تنبیه است در جلسه بیستم دیماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی تصویب مجلس
شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت تنبیه قانون تقریر بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی

مبلغ کل	مبلغ جزو		شرح	تقررات
	ق	د		
			ماده اول قسمت اول	
			مقرری آقایان نمایندگان محترم با قافوت مقرری ریاست منظوم مجلس	۱
	۴۴۵۲۰۰			
	۴۷۵۴۱۷	۵۰	حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقابلیه و اعتبار خصوصی	۲
۵۵۹۰۵۸۷	۲۰۰۰۲۲	۲۵	حقوق اعضاء و اجزاء اداره مباشرت	۳
			قسمت دوم	
			مصارف فوق الماده اعتباری	
			قسمت سوم	
	۳۴۷۹۹۲	۸۰	حقوق کارکنان مطبوعه مجلس	۱
	۱۱۳۴۶۱	۹۰	مصارف مطبوعه مجلس	۲
	۴۷۷۱۲۵	۸۵	اثاثیه مطبوعه مجلس	۳
			جمع کل مصارف یکساله مجلس و تنبیه	
۱۳۴۶۱۷۵		۶۰	ماده دوم	
			قسمت چهارم	
			عایدات مطبوعه مجلس	
	۸۱۳۳۳۸	۲۵	عایدات صورت مشروح مذاکرات مجلس	۱
	۲۳۷۱۰	۵۰	عایدات خالص باغ بهارستان	۲
۸۱۹۹۳۰	۱۳۳۹۹	۱۰		

بجای اسامی رأی دهندگان - آقایان: وهابزاده - طهرانی - ارگانی - ناسری - جهانلانی - وصالخان باستانی
دکتر سنک - محمد علیزاده و نشتانی - قنصلخان پختیار - محمدتقیخان احمد - دکتر شریع - لیبی - انباز - عراقی - ملک‌مدنی
لازرجانی - بیات ماکو - دهستانی - آخوند پارسی - میرزا محمد طایبان تربیت - حسام‌الدین زاهدانی - مسعودی قرمانی - دادور
غریب‌زاده - شواجوی - دبستانی کرمانی - دکتر امیراعلم - میرکاسطوری - احتشامزاده - حسینعلیخان توبه - میرزا محمد حسین تواب
طالبان خان - البر - میرزا حسن امیر حسین خان - امیر دولتمانی - مطیعان اعظم زنگه - انندی - پوشوری - مولوی - طایبانی دوا
آصف - ملانزاده آملی - مزیدی - افشار - صادقی حبیبی - مودتیانی - شریعی - قنوی - سروربان ساگینیان - اسکندری
صدق جهانمائی - آخوند مهدوی - قرشی - چایچی - منتهدی - مؤید احمدی - کفالی - منفی - دبیرسهرابی - میرفرخنده
میرزا فتح‌الله خان فروری - روسی - خدیوی - احمدی

سرحدی اقامت دارند و در نقاط منور و دور و میکنند باید بر طبق نظامنامه مذکور خود را ایدی الورود یا در وقت مراجعت بوزاری نماینده ایران رسانند.

ماده ۱۴ - وزیری تذکره ها و اوراقی اتباع خارجه که قصد مراجعت به ایران را دارند تابع مقررات قانون ورود و اقامت اتباع خارجه مصوب ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۰ میباشد و وزیری هر يك بر طبق مصلحت متقابله در بابت می شود.

ماده ۱۵ - هرگاه مأمورین ایران در خارجه تذکره و شهادتنامه را که در دست بعضی از نظامیان کنگدگان ویزا میباشد برسیبت نمیتوانند در صورتیکه برای ورود آنها بایران متوجهی نباشد شهادتنامه مخصوص برای مدت معین مطابق قانون که در نظامنامه تعیین خواهد شد با آنها خواهند داد.

فصل پنجم - تذکره غیر مادی

تذکره سیاسی - تذکره مخصوص

تذکره سیاسی

ماده ۱۶ - مدت اعتبار تذکره سیاسی ناختمه مأموریت دارند آنت خواهد بود و برای مأموریت جدید قابل تمدید است صدور تذکره سیاسی فقط با وزارت امور خارجه و مأمورین سیاسی ایران مقیدین خارجه میباشد.

ماده ۱۷ - تعلیقات ذیل تذکره سیاسی داده میشود.

۱ - اعطاء بلا فصل خانواده سلطنت امم از ذکور و انات.

۲ - وزیر دربار بهلوی و خانواده او.

۳ - مأمورین سیاسی و ژنرال قونولوا و قونولوا و روس قونولوی رسمی و خانواده آنها.

۴ - وزراء و رؤساء مجلیسین و خانواده آنها.

۵ - وزراء و سفراء و وزراء مختار سابق و رؤسای سابق مجلیسین و همچنین معاونین وزارتخانه و دکلاهی مجلیسین و رؤسای ادارات و وزارت امور خارجه در دوره تصدی و خانواده آنها با مصوب هیئت وزراء

۶ - اشخاصیکه از طرف دولت نزد دولت دیگر یا مؤسسه رسمی بین المللی مأموریت مخصوص اعزام میشوند.

ماده ۱۸ - صدور وزیری سیاسی با مقامات ذیل است.

۱ - در پایتخت با وزارت امور خارجه

۲ - در ایالات و ولایات با ولائ و حکام

۳ - در ممالک خارجه با نمایندگانهای سیاسی دولت شاهنشاهی با ژنرال قونولوکرها و قونولوکرها لیکه از طرف وزارت امور خارجه اجازه مخصوص داشته باشند.

تذکره مخصوص

ماده ۱۹ - تعلیقات ذیل تذکره مخصوص داده میشود.

۱ - اعطاء رتبه دربار سلطنت و خانواده آنها

۲ - اعطاء رسمی ژنرال قونولوکرها و قونولوکری ها و روس قونولوکرها و خانواده آنها.

۳ - مأمورین دولت غیر از طبقات مذکور در ماده ۱۷ که برای انجام مأموریتی بخارجه اعزام میشوند و خانواده آنها.

۴ - اشخاصیکه به موجب تصویبنامه هیئت وزراء اجازه داده میشود

ماده ۲۰ - مدت اعتبار تذکره مخصوص نا ختمه مأموریت با مسافرت دارند آن خواهد بود

ماده ۲۱ - تذکره مخصوص در ایران از طرف وزارت امور خارجه به امری و نظامی مقامات مربوطه صادر میشود

و در خارجه صدور آن با اجازه وزارت امور خارجه بماده مأمورین سیاسی با قبولی ایران خواهد بود.

فصل ششم - نقلیه تذکره

ماده ۲۲ - نقلیه درسیبذکره اتباع داخله خارجه با رعایت مقررات اینقانون و قانون ورود و خروج و

اقامت اتباع خارجه مورخ ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۰ بماده مأمورین کنگد سرحدات است.

فصل هفتم - قیمت تذکره

ماده ۲۳ - قیمت تذکره بقرار ذیل است.

۱ - قیمت تذکره عادی بک بهلوی است و اعتبار آن بعد از سال اول تا چهار سال دیگر در داخله هر سالی

دو برابر نیم بهلوی و در خارجه همچنان تمدید میشود.

۲ - قیمت تذکره قراء سفراء:

پکساله

پشت و پنج ریال

ششماه

پانزده ریال

سه ماهه

ده ریال

۳ - تذکره ایرانیان بیضاعت مقیدین خارجه بجای خواهد بود

۴ - تذکره سیاسی و تذکره مخصوص مجانی.

۵ - تذکره عملین مجانی.

ماده ۲۴ - قیمت وزیری تذکره ها بقرار ذیل است:

۱ - وزیری تذکره عادی ایرانیان برای مراجعت بایران ۱۵ ریال

۲ - وزیری تذکره های سیاسی و مخصوص و تذکره عملین و تذکره ایرانیان بیضاعت مقیدین خارجه کلیه و وزیری تذکره عادی در موقع ورود به قصد یا در موقع مسافرت بین ممالک خارجه مجانی است.

ماده ۲۵ - درک مجاز است در هر يك از نقاط ممالک خارجه كسکه مقضی بدهد نسبت به قیمت تذکره و وزیری تذکره ایرانیان تخفیف بدهد.

فصل هشتم - جرمان

ماده ۲۶ - هر ایرانی که بدون تذکره وارد ایران یا خارج شود به نوبه قیمت تذکره که باید داده باشد یا ضابطه

بک بر آن عنوان جریمه ملزم خواهد بود و در صورت تکرار جرمان علاوه بر جزای نقدی از يك ماه تا شش ماه نیز

حکوم حبس خواهد شد

ماده ۲۷ - هر ایرانی که در خارجه تذکره خود را مطابق قانون تمدید یا تجدید نکند باید در صورت عدم تمدید

علاوه بر قیمت يك تذکره برای هر سال ده ریال و در صورت عدم تجدید در آخر سال پنجم از تاریخ صدور تذکره علاوه

بر قیمت تذکره معادل يك برابر آن نیز بعنوان جریمه نوبه نماید.

ماده ۲۸ - اتباع ایران مقیمین خارجه که تا تاریخ اجرای این قانون تذکره خود را تجدید نکرده اند در سوریکه از تاریخ مزبور الی دو سال تقاضای تجدید تذکره نمانند از پرداخت جرایم گذشته معاف میشوند و الا نسبت به مدت گذشته نیز جرایم مقررہ به آنها تعلق خواهد گرفت .

تیسرہ - وزارت امور خارجه در موقع لزوم مجاز است با شرایط مقررہ در نظامنامه مشمولین این جرایم را از پرداخت تمام بالسمتی از وجه جریمہ و باز تعقیب جزائی معاف نماید .

ماده ۲۹ - هر ایرانی که تذکره خود را ویزا هالیکه در ماده (۱۳) این قانون مقرر شده رساند باید نسبت بهر ویزای مجانی پنج ریال و نسبت بهر ویزای غیر مجانی علاوه بر قیمت ویزا یک برابر آنرا بعنوان جریمہ بپردازد .

ماده ۳۰ - ایرانیانیکه از مناطق سرحدی سابقاً بخارجه مهاجرت کرده اند تا دو سال دیگر در موقع مراجعت با ایران از جرایم و مجازاتهای مقرر برای دارا بودن تذکره ویزا معاف میباشند .

ماده ۳۱ - بهأ وورین دفتری کمرکات سرحدی که متصدی تخفیف تذکره می باشند معادل صدی ده از عایدات جرایمی که وصول مینمایند بطور انعام پرداخته میشود .

تیسرہ - صدی ده مزبور که تاکنون به موجب تصویبنامه دولت برای حق الکشف تأدیہ شده است اجازه داده میشود که بهخرج منظور دارند .

ماده ۳۲ - نظامنامههای مربوطه به این قانون به تصویب هیئت وزراء رسیده و از اول خرداد ماه ۱۳۱۲ بموقع گذاشته میشود .

این قانون که مشتمل برسی و دو ماده است در جلسه بیستم دیماه یکهزار و سیصد و بازده شمس تصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر